

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene inseratov: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Japonski kotel.

V tem kotlu silno vre. Mešanica raznih snovi in sil se v njem bori med seboj. Včasih plane vretje do vrha ter bukne črez. Zgodilo se je to spet na binkoštno nedeljo, ko je bil japonski ministrski predsednik Inukaj ustreljen od zarotnikov: mladih oficirjev in gojencev vojaške akademije. Ti mladi možje tvorijo prve čete japonskega fašizma, ki je hodil v šolo k italijanskemu, pa si je svoje vrhovne ideje prikrójil po domačih japonskih razmerah in potrebah. Visoki vojaški krogi sicer obsojajo ta umor, kakor je samoposebi umévnó, vendar pa stoje v ozadju dejavne fašistične mladine generali in admirali. Iz tega se da sklepati, da gre za akcijo japonske armade. To mnenje je tudi izrazil načelnik generalnega štaba ruske sovjetske armade, ko je govoril v radiu takoj potem, ko je vest o umoru prišla v Moskvo. Poudaril je, da japonski ministrski predsednik ni bil prijatelj vojne Japonske s sovjetsko Rusijo v Mandžuriji, zato je moral umreti. Kolikó so mu znane notranje prilike na Japonskem, bodo morilci sicer kaznovani, njihova stranka pa bo prišla na krmilo.

Zadnja leta se na Japonskem dela politika z revolverji. Dne 14. novembra 1930 je postal ministrski predsednik Hamaguhi žrtev atentata, izvršenega na njega na kolodvoru v Tokiu. Je še sicer nekaj mesecev živel, lansko leto pa je na posledicah revolverjskih strelóv umrl. Letošnje leto 9. februarja je bil umorjen finančni minister Inue, 19. februarja pa baron Takuma Dan, eden izmed najodličnejših japonskih finančnikov in industrijcev. Morilci so bili dijaki vseučilišča v Tokiu. Pri razpravi proti njim je prišlo na dan, da so nameravali tudi izvršiti atentat na prejšnjega ministrskega predsednika Vaka-zukija, ki je bil načelnik japonskega odposlanstva na londonski vojno-brodovni konferenci leta 1929/30, katera je določila znižanje japonske oboroženosti na morju. Prisegli so krvavo maščevanje vsem, ki so izdali Japonsko in njene interese, ko so glasovali za zmanjšanje števila vojnega brodogva.

Vojaštvo ni zadovoljno s politiko prejšnje japonske vlade, češ, da ni dovolj energično branila japonskih interesov v Mandžuriji in v Šangaju. Če bi smelo vojaštvo, tako zdaj pripovedujejo fašistični in nacionalistični agitatorji japonskim množicam, nastopiti v Mandžuriji po svojem načrtu, če bi smelo v Šangaju izvršiti to, kar je spo-

znalo kot koristno in potrebno za Japonsko, bi ne bilo prišlo do sedanjih japonskih neuspehov na Kitajskem. Umik Japoncev iz Šangaja brez vidnih uspehov in neurejeno stanje v Mandžuriji daje tem agitatorjem obilno tvarine za hujskanje med ljudstvom. Pri tem igra odločilno ulogo zveza nekdanjih članov vojske in mornarice, ki šteje tri milijone udov. Nacionalistični vrvež je potegnil v svoje kroge tudi socialno demokracijo, od katere se je del odcepil ter ustvaril narodno-socialistično organizacijo.

Vojaški krogi-tudi spretno izrabljajo gospodarsko krizo, ki je z vso močjo zagrabila Japonsko. Med svetovno vojno so bili za japonsko industrijo zlati časi. Na stotisoče oseb se je iz siromašnih malokmetjskih razmer podalo v industrijske kraje, kjer so pri novih ali obnovljenih industrijskih podjetjih našli zaposlitev in zaslužek. S tem se je tudi dvignil način njihovega življenja ter se oddaljil od stare japonske skromnosti. Sedanja kriza pa je tem zlatim časom napravila konec. Industrija svojih izdelkov ne more prodajati, brezposelnost raste, z njo raste siromaštvo, kateremu se moderni japonski delavec ne more več privaditi. V hude gospodarske stiske je tudi prišel obrtnik in mali kmet, ki ga tlači veliko breme davkov in dajatev. Vojaška podvzetja so stala težke milijone, ki jih mora plačati japonski davkoplačevalec. Fašistično-vojaški krogi izrabljajo pri svoji agitaciji tudi te gospodarske težave, obetajoč nižjim slojem preosnovno davčnega sestava.

Kaj se bo skuhalo v japonskem kotlu? Če bi se to tikalo samo Japonske, bi se svet ne razburjal. Ker pa je nevarnost, da se v japonskem kotlu zvari nova vojna v Mandžuriji, v katero bi mogla biti potegnjena tudi Rusija, so japonske razmere za ves svet predmet zanimanja in bojazni. Japonski vojaški krogi dobro vedo, da Japonska ne more si popolnoma osvojiti Mandžurije, dokler iz nje ne izrine celotno Rusijo. Ker vojak dela politiko z generalštabno karto v rokah, se je bati, da bodo japonski vojaški krogi na tej karti svoje oči uprli na ruski Vladivostok kot za Japonsko najbolj opasno vojaško postojanko na obali Tihega morja. Tako bi se mogla v japonskem kotlu skuhati vojna s sovjetsko Rusijo. Odločilni sovjetski krogi so to že uvideli in zato se Rusija pripravlja, da je ne bi Japonci iznenadili. Vrhovni sovjetski vojni svet je odredil, da se morajo k letošnjim vojaškim vajam pozvati razredi 1900,

1910, 1911 in 1912. Tudi gospodarski petletni načrt se je z ozirom na sedanjó nevarnost spremenil ter veliko tovarn sedaj izdeluje samo vojni material. Nevarnost vojne pa nikakor ne preti od boljševiske Rusije, marveč od Japonske. Odločitev, ki bo padla na Japonskem, bo soodločevala o miru na daljnem vzhodu in na svetu.

Bolgarija in Rusija — umor na ulici v Sofiji. Bolgarska vlada je poslala številno odposlanstvo politikov in gospodarskih strokovnjakov v Moskvo, kjer bi se naj vzpostavilo prijateljsko razmerje med Bolgarijo in Rusijo. — Znana bolgarska organizacija makedonstvujuših je zagrešila na binkoštno nedeljo umor v Sofiji. V nedeljo je začel kongres omenjene organizacije, kateremu je predsedoval profesor Dimitrij Mihajlov. Mihajlov je hotel pomiriti razne med seboj se napadajoče skupine makedonstvujuših, a je bil sam že v nedeljo zvečer ustreljen od skupine 9 napadalcev.

Krog avstrijske vladne krize. Sestava vlade velike meščanske združitve pod vodstvom dr. Dollfussa je uspela.

Sestava nove avstrijske vlade. Po tritedenskih pogajanjih in posvetovanjih se je posrečila novemu kanclerju dr. Dollfussu sestava nove vlade, v kateri so zastopani: Krščanski socialci, Landbund (Kmečka zveza) in Heimatblock. Vlada ima en glas večine in je že predložila svoj delovni program. Novo vlado je zaprisegel zvezni predsednik Miklas 20. maja.

Podonavska posvetovanja v Monakovem. V Monakovem je zborovala gospodarsko in carinsko politična komisija podonavske združitve, katero je imenovala prejšnji mesec mednarodna konferenca trgovskih zbornic v Innsbrucku. Zbrali so se zastopniki: Jugoslavije, Romunije, Čehoslovaške, Madžarske, Avstrije, Nemčije, Italije, Francije ter Anglije. Posvetovanja so bila tajna.

Odstop belgijske vlade. Belgijska vlada je odstopila radi spora med Valonci in Flamci, ki je izbruhnil, ko je prišlo v parlamentu na dnevni red šolsko vprašanje. Valonci (liberalci) zahtevajo, naj ostanejo na Flamskem ljudske šole v francoščini kot manjšinske šole; francoščina bi se naj poučevala nadalje kot prost predmet v krajih, kjer bi to zahtevalo zadostno števi-

lo staršev. Flamci (katoličani na Flamskem) pa so glede šolskega vprašanja za svobodo in naj občine odločajo same, ali se naj osnujejo take šole ali ne. Tokratni vladni krizi prorokujejo dolgotrajnost.

Na španskem so divjali zadnji teden krvavi nemiri poljskih delavcev, ki so se uprli oblastem pod vplivom komunističnih rovarjenj.

Hudi in krvavi nemiri v indijskem mestu Bombay. V Bombayu so izbruhnili krvavi obračuni med Indci in mohamedani. Spopadi so zahtevali zelo veliko mrtvih in nad 1000 ranjencev. Policija ter vojaštvo sta bila brez moči v očigled ljudskemu divjanju, ki se je vnelo radi tega, ker ni dal indski trgovec dvema mohamedanskima beračema miloščine. Nekateri so se potegnili za trgovca, mohamedani za prosjaka in na ta način so se pričeli prepiri, pretepi in slednjič pokolji z obojestranskim uničevanjem zasebne lastnine ter javnih poslopij.

Tovariši — bojevniki!

Na binkoštni pondeljek so naši slovenski pritrkovalci na ljubljanskem velesejmu pokazali v tekmi, kaj znajo. Vsa idilična lepota in domačnost naših vasi, vsa svojstvenost naših običajev, vsa žalost in veselje naših ljudi, krik in smeh, petje in jok je odmevalo iz ubranega pritrkavanja zvonov.

Nam bodo letos 10. julija prvič zapeli novi zvonovi na Brezjah, ko se bodo zbrali spet v mogočnem taboru. Pridite, tovariši, saj pride naš predsednik general Maister tudi iz Maribora.

Dasi mi v srcu polje jad, zvonjenje tvoje slišim rad.

Pridite in strmeč s planinami našimi poslušajmo tudi mi, kar nam morda poslednjič veleva Marija na Brezjah. Tovariši, na svidenje 10. julija!

★

Koliko je jezuitov na svetu? Vseh jezuitov na svetu je 22.337. O delovanju jezuitov pričajo te številke: jezuiti imajo v svoji upravi 21 visokih cerkvenih šol s 3267 dijaki, 28 vseučilišč s 24.690 dijaki, 9 visokih šol v misijonskem področju s 7000 dijaki. Poleg tega imajo v svojih rokah 211 drugih zavodov z 79.117 gojenci, 15 misijonskih seminarjev, 2337 misijonskih šol s 300.000 učencev. Jezuiti imajo 26 astronomskih opazovalnic, vzdržujejo 11 bolnic za gobavce, v katerih je 8000 gobavcev, v misijonskih deželah 110 sirotišnic z 11.500 sirot in 50 bolnic, kjer se zdravi 20.000 bolnikov.

Koliko je frančiškanov? Prvi zvezek letošnjega letnika uradnega lista frančiškanskega reda proča o številu redovnikov. Red je leta 1931 porastel za 677 članov ter šteje v 103 provincah in komisarijatih 22.004 članov. Patrov je 9982 (leta 1930 9871), klerikov 4166 (3845), klerikov-novincev 1029 (1090), bratov lajikov 4715 (4581), novincev 348 (344) in bratov tretjerednikov 1764

POMANJKANJE SPANJA

je največkrat posledica nervoznega stanja. — Stalno negovanje telesa s Fellerjevim blagodišečim Elsafluidom, tem skozi 35 let preizkušenim domačim sredstvom in kozmetikom, pomaga vedno. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 62 Din brez daljnih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Savska banovina.

(1596). V serafskih zavodih se pripravljajo 8115 (8079) učencev za vstop v red. Na čelu vsega reda je generalni minister p. Bonaventura Marrani, ki je preteklo poletje obhajal petdesetletnico svojega redovništva. Najmočnejša provinca je nizozemska s 1026 člani. Redu pripada 12 nadškofov in 39 škofov, od teh sta dva apostolska delegata v Siriji in Indokini, eden je nuncij v Dublinu na Irskem, 17 diecezanskih škofov, 23 apostolskih vikarjev in dva prelata. Kot člani pripadajo temu redu tudi 4 apostolski prefekti in 5 samostojnih prednikov v misijonih. Redovnic-klarisinj je 12.919 v 624 samostanih; v 24 združbah reguliranega tretjega reda živi 1561 bratov, v ženskih združbah pa 80.104 sester.

Framasonom in socialistom še ni dovolj. Kakor kaže, išče španska vlada še globokejšega razdora med seboj in katoliško Cerkvijo. Predložiti namerava namreč v kratkem parlamentu nov zakon, ki bo še poostil določbe ustave, katere so vzbudile meseca oktobra tak vihar, da je vsled njih morala odstopiti vlada Alcala Zamore. Po nameravanem novem zakonu se bo smelo vršiti bogoslužje izključno samo v cerkvah. Vsako versko zborovanje ali pa procesije izven cerkva se bodo prepovedale. Vlada si bo tudi pridržala pravico, da sme kakega višjega cerkvenega dostojanstvenika kratkoma izgnati iz države, ako ji ne bo ugajal.

★

Dogodek med Telovsko procesijo na Norveškem.

Pred leti se je dogodil dogodek, ki ga v naslednjem nakratko opišemo, in sicer o priliki Telovske procesije. Pozorišče dogodka je bilo mesto Christianea (Oslo), glavno mesto Norveške. V tem mestu se je na praznik sv. Rešnjega Telesa vršila procesija, ki so se je udeležili katoličani tega mesta. Tvorili so kajpada sredi med protestanti manjšino, pa so se zvesto držali svoje vere, ki so jo javno spoznavali pred protestantovskim svetom. Telovska procesija se je vršila z vso svečanostjo, kakor je običajna v katoliški Cerkvi. Najsvečnejše je nosil škof Olaf Fallize, beloblečena dekleta, šolarice misijonske šole, so trosila cvetlice, katoliški mošje in žene in mladina so stopali v procesiji, pojoč in moleč, vmes pa je godba igrala komade, prikladne za svečanost. Med gledalci je stal tudi neki mladi mož, študent na vseučilišču. Študiral je protestantovsko bogoslovje ter hotel postati protestantovski duhovnik. Kot protestant v najsvetejši Zakrament ni veroval. Slonel je ob zidu s klobukom na glavi. Procesija se razvija mimo njega. Vedno bolj se približuje Najsvečnej-

še. Mladi mož pa še ima vedno klobuk na glavi. Ministrant — bil je po rodu poljski deček — ga vedno ostreje gleda. Toda protestantovski študent ne kaže volje, da bi snel klobuk z glave. Naenkrat pa mali poljski ministrant stopi k temu mlademu možu ter mu z naglo kretnjo zbije klobuk z glave, da odleti daleč proč. Potem se zopet mirno uvrsti med druge ministrante. Mladi mož je bil osramočen in razkačen. Po končani slovesnosti piše pismo katoliškemu župniku v mestu Christianea ter zahteva zadoščenje. Ker takoj ne dobi odgovora, gre sam k župniku, da se osebno pritoži ter ponovi svojo zahtevo, ki jo je poslal pismeno. Župnik vpliva nanj pomirjevalno. Mali poljski ministrant, tako pripoveduje župnik, je bil užaljen v svojem verskem čustvovanju, ker študent ni hotel vzeti klobuka z glave ter v zakramentu pričujočemu Bogu skazati časti. Študent se je dal potolažiti ter ni več zahteval zadoščenja za sebe. Večkrat je nato prihajal k temu katoliškemu župniku ter se z njim razgovarjal o verskih rečeh. Posledica teh razgovorov je bila, da je mladi študent spoznal resničnost katoliške vere, opustil misel postati protestantovski duhovnik, zapustil protestantizem ter postal katoličan. Tako ga je roka malega poljskega ministranta, ki je zbila z njegove prešerne glave klobuk, spravila na pravo pot. Engelsen — tako se imenuje ta študent — je potem šel v Rim, kjer je študiral katoliško bogoslovje, postal katoliški duhovnik in se vrnil na Norveško, kjer je dolgo let blagodosno in uspešno deloval kot katoliški misijonar med svojimi rojaki. Rad je pripovedoval, kako mu je roka malega poljskega ministranta pokazala pravo pot. Sedaj že počiva v grobu na katoliškem pokopališču mesta Christianea.

★

Evharistični shod pri Sv. Trojici v Slov. goricah se vrši v nedeljo, dne 5. junija. V vseh župnijskih cerkvah lenarške dekanije pri rani službi božji skupno sveto obhajilo Apostolstva mož in Marijine družbe in drugih vernikov. Ob 8. uri pri Sv. Trojici šolarsko sveto obhajilo. K pozni službi božji ob 10. uri pridejo verniki iz cele dekanije in iz sosečin. Slovesno sveto mašo daruje in pridiguje stolni dekan dr. M. Vrabec. Po službi božji slavnostno versko zborovanje na prostoru pred samostanom, na katerem govori gg. dr. Josip Leskovar in dr. Fran Vatovec iz Maribora. Ob pol 3. uri popoldne pridiguje kanonik dr. Fr. Cukala, nato se vrši veličastna procesija sv. Rešnjega telesa, in se slovesnost zaključuje z litanijami presv. Srca Jezusovega in s posvetitvijo vernikov božjemu Srcu. Presv. Rešnje Telo bo izpostavljeno od 6. ure zjutraj do konca službe božje. Pri pozni službi božji poje moški zbor 40 pevcev od Sv. Benedikta, Sv. Antona in Sv. Ruperta v Slov. goricah. Verniki srednjih Slovenskih goric, posebno še lenarške dekanije, ta dan v največjem številu na svidenje! Celi dan bo posvečen veličastni slovesnosti, ki naj pokaže našo ljubezen, zvestobo in hvaležnost Jezusu v najsvetejšem Zakramentu in nas naj prenovi in utrdi v katoliškem mišljenju in življenju.

Sv. Janez nad Marenbergom. Kraji v Dravski dolini malokdaj gledajo takšne slovesnosti, kakor se je vršila na binkoštni pondeljek pri

Sv. Janezu nad Marenbergom. Tostran in onstran meje razglašena evharistična slavnost je zbrala ta krasni dan mnogoštevilno množico, ki je prišla, da proslavi evharističnega Kralja in se obenem priporoči sv. Janezu Nepomuku. Od 8. ure dalje so kar naprej prihajali ljudje v večjih in manjših skupinah. Precej ljudstva je prišlo v procesijah, in sicer iz Remšnika, Mute in Marenberga ter iz Brezna ob Dravi. Svete maše so se začele ob 7. uri in so bile pred prvo pridigo kar štiri. Prvi je do zadnjega kotička napolnjeni cerkvi govoril č. g. Marko Sagaj, župnik z Brezna. V uvodu je razložil trojni pomen slovesnosti — evharistični kongres, god cerkvenega patrona in dvestoletnica prenosa čudodelne podobe iz prejšnje kapelice v cerkev, nato pa zanimivo in priprosto o namenu Kristusovem pri postavitvi zakramenta sv. Rešnjega Telesa. H koncu pa je pozval ljudstvo k izpolnjevanju dolžnosti do Jezusa, pričujočega v sveti hostiji: k udeležbi pri nedeljski službi božji in prejemanju sv. obhajila. Nato je bila procesija z Najsvetejšim okrog cerkve, med katero je brezhibno igrala marenberška godba, ter litanije in posvetitev presv. Srcu Jezusovemu. Po posvetitvi je pridigal č. g. Martin Petelinšek, veroučitelj iz Maribora. Precej obširno je govoril o postanku cerkve, življenju sv. Janeza Nepomuka ter kako utemeljeno živi v vernem ljudstvu trdno prepričanje v moč njegove priprošnje pri Bogu. Pri slovesni sveti maši, ki je sledila, je vzorno prepeval pevski zbor brezniških, marenberških in remšniških pevcev, ki ga je vodil g. organist iz Remšnika. — Po cerkvenem opravilu je bilo na prostem zborovanje Katoliške akcije, ki ga je otvoril z lepim pozdravom g. naddekan in stolni kanonik č. g. Franc Časl. Da je katoliška akcija sodelovanje vernikov z duhovniki pri dušnih potrebah faranov in podpora v bedi se nahajajočim, je krasno razložil g. Vid Paulič, župnik iz Remšnika. Pesem »Povsod Boga« je zaključila slavo. Ljudstvo se je z najlepšimi utisi vračalo proti domovom; prepričani smo namreč, da je Bog vselej prireditvi dal svoj blagoslov, saj je prejšnjega dne v dekanijski cerkvi lepo številno šolske mladine in tudi odraslih v ta namen prejelo sveto obhajilo.

Zanimivo. O binkoštnih praznikih je bilo v Pančevu glavno zborovanje Švabsko-nemške kulturne zveze. Bilo je dobro obiskano, zastopane so bile tudi vse podružnice iz Slovenije. Čeljska »Deutsche Zeitung« poroča na uvodnem mestu s svečanimi besedami o tem zborovanju. Med drugim piše tudi to: »Velik naval prebivalstva k prireditvam, ki jih je uprizorila podružnica v Pančevu s podporo nemških pevskih društev in telovadnih društev švabskega ljudstva, je pričal, kako je kulturna zveza na tem, da postane zadeva vsč ljudstva.«

Morilec Falež pomiloščen v dosmrtno ječo. Letos 12. februarja je mariborski senat obsodil morilca Štefana Faleža na smrt na vešalih, ker je umoril 28. avgusta lanskega leta v Gačniku pri Sv. Lenartu v Slov. goricah staro posestnico Julijano Heričevo in jej izmaknil 180 Din gotovine. Zločinec je pobegnil po umoru v Avstrijo, se je klatil

okrog po Prekmurju, po mariborski okolici in so ga aretirali orožniki na Zavrču. Iz zaporov mariborskega sodišča je skušal pobegniti in so mu preprečili pobeg v zadnjem trenutku. Višje sodišče v Zagrebu je spremenilo te dni Faleževy smrtno obsodbo v dosmrtno ječo.

Drzni in spretni vlomilci. V noči od 17. na 18. maja so obiskali vlomilci mariborsko okrožno sodišče. S ponarejenimi ključi so odprli vrata ravnatelja Podlesnika. Ko so bili enkrat v pisarni, so nasilnim potom vdrli v ravnateljevo pisalno mizo in odnesli v zapečateni kuverti shranjene ključe od jetnišnice in od blagajne okrožnega sodišča. S temi ključi so odprli blagajno in si prilastili 1400 Din. Od omenjene vsote je bilo le 400 Din državnega denarja, 1000 Din je bila last g. ravnatelja. Po opravljenem poslu so skrajno drzni ter spretni vlomilci izginili neznanu kam.

Žrtev fantovskega pretepa. Na binkoštni pondeljek je došlo v Podovi pri Mariboru med pijanimi fanti do pretepa, v katerem je ranil nekdo Alojzija Baumana z nožem v trebuh in so težko ranjenega prepeljali v mariborsko bolnico.

Dva požara. V Radehovi ob cesti Sv. Lenart v Slov. goricah—Sv. Trojica je pogorela hiša dobrega kmeta. Skoro istočasno je izbruhnil ogenj pri kmetu Kocbeku v Vukovskem dolu pri Jareni. Vse sumi, da gre pri teh dveh slučajih za požig.

Samo z negovanjem zob nikoli več zobni kamen!

Na zobeh se zelo često tvori povzročitelj hudih obolenj — zobni kamen. Sargov Kalodont odstrani zobni kamen, ker je edina zobna krema, katera vsebuje učinkoviti sulforicinoleat po Dr. Bräunlichu. Pri čiščenju se razkroje organske substance, ki so zvezane z zobnim kamnom. Tako izgubi zobni kamen sčasoma svoje oporišče, se zdrobi in se lahko odstrani s trdo ščetko za zobe.

Pomislite, kako važna je redna uporaba Sargovega Kalodonta za ohranitev Vaših zob.

KALODONT

Proti zobnemu kamnu

Pijani fantje povzročili avtomobilsko nesrečo. Na binkoštni pondeljek zvečer je peljal šofer avtoprometa Slovenjgradec—Dravograd z osebnim avtomobilom na postajo Dravograd-Meža, odkoder bi bil pripeljal potnike od večernega mariborskega vlaka. Šoferju se je približalo po cesti v bližini Meže več pijanih fantov in eden je šel kar po sredini ceste proti avtomobilu. Šofer je krenil z avtomobilom na desno, zadela ob obcestni kamen in vozilo je zdrknilo v jarek in se močno poškodovalo. Lastnik avtomobila trpi precejšnjo škodo radi v pijanosti drznih ponočnjakov.

Požigalec na delu na Dravskem polju. Požigalecva roka opravlja svoj peklenko zlobni posel po Dravskem polju. V Strgojncih na Dravskem polju je pogorelo gospodarsko poslopje posestnika: Beraniču, Klasincu in Žumru. Nekoliko poprej je pogorel ob vznožju Pohorja nad Orehovo vasjo dober hektar borovega in smrekovega gozda. Vsi ti požari so bili podtaknjeni.

Huda poškodba. Dninar Janez Irgl v Krčevini pri Vurbergu je vozil iz gozda domov drva. Težko naloženi voz se je prevrnil na Janeza in ga zelo težko poškodoval.

Sunek z nožem v pljuča. Na binkoštni pondeljek je sunil z nožem v pleča Alojzij Kovačec svojega soseda Franca Slekovca v Gibini v ptujski okolici. Nož je prodril skozi pleča in ranil Slekovcu pljuča.

Laži vinski kupec — tat. Ptujsko sodišče je obsodilo te dni na dva meseca zapora Franca Hrčiča iz Krčevine pri Mariboru, ki je po poklicu kovaški pomočnik. Omenjeni je natvezal posestniku Jožefu Hergu v Mezgovcih pri Ptuj, da bi rad kupil večjo količino vina. Herg je povabil kupca v hišo in ko mu je postregel s pijačo, mu je Hrčič potegnil iz žepa živinjski izkupiček 730 Din. Posestnik je še pravočasno opazil tatvino, jo javil in v vlaku službujoči žandar je prijel tatu na Pragerskem. Tat je imel od ukradenega denarja pri sebi še 627 Din.

Vlom. Cela družba neznanih vlomilcev je vlomila v trgovino Rudolfa Kohna v Markovcih v Prekmurju blizu madžarske meje. Vlomilci so odnesli raznega manufakturnega blaga za 22 tisoč Din.

Kolo ukradel in šel v Muro. Franc Tivadar iz Štrigove je izmaknil v Beltincih nekemu posestniku kolo. Orožniki so izsledili kolo, ki je bilo razstavljeno v posamezne dele. Tat je bil pozvan, da sestavi kolo in ga v spremstvu žandarja vrne prvotnemu lastniku. Ko sta prišla orožnik in Tivadar do Mure, se je slednji pognal iznenada v Muro in kljub vsestranski pomoči utonil.

100 litrov vina ukradenih. V Brezovcih v Halozah je bilo vlomljeno od nemancev v klet posestnika Mlakarja. Vlomilci so odnesli 100 litrov vina in so bili najbrž prehitro pregnani.

Vlom. V noči na 19. maja je bilo vlomljeno na Bregu pri Ptuj v stanovanje uradnika Jožefa Pakovni. Vlomilci so napravili za 5000 Din škode.

Kako si mladi ljudje jemljejo življenje? Dne 17. maja je vznemiril sicer miren Ptuj tale izreden slučaj samomora: Brezposelni kleparski pomočnik Josip Menhart iz Hajdine se je pojavil v pozni uri na dimniku hiše v Cankarjevi ulici in kričal, da si mora končati življenje. Gasilci so hoteli preprečiti samomor, a se je Menhart v očigled rešitvi pognal s strehe na ulico in obležal mrtev. O vzroku samomora so razširjene razne govorice.

Tatvine koles so se v zadnjem času zelo razpasle po Celju. Skoro vsak dan izgine na zagoneten način po par koles.

Zagonetna smrt. 70 letni vdovec Janez Britovšek, posestnik v Šmartnem pri Slovenjgradcu, je poročil lani vdovo Julko Kadiš. Zakonca se nista razumela. Dne 8. maja je jedel starček cmoke in umrl na zastrupljenju. Truplo je bilo razteleseno in želodec odposlan v Ljubljano, da bodo tamkaj ugotovili strup. Ženo rajnega Britovškega so orožniki na podlagi govoric zaprli. Zagonetna smrt je v preiskavi, ki bo že dognala krivdo ali nedolžnost.

Nož v prsa si je pognal iz strahu pred obsodbo in kaznijo radi ostudnega zločina v torek, dne 17. maja v Šoštanj 21 letni Ludvik Miklavžina. Rana je 4 cm dolga, ravno nad srcem in je upanje, da bo fant v celjski bolnici okreval in znova odgovarjal pred sodiščem za zagrešeno dejanje.

Nevarna poškodba. Na Zidanem mostu je bil nevarno poškodovan delavec Martin Kmetič, ko je nalagal premog in je za njegovim hrptom pripeljal vlak, ki ga je vrgel stran. Kmetič ima

Bombni atentat pred Šangajem je bil izvršen pred tedni od Korejanca na japonske dostojanstvenike. Na sliki vidimo japonskega konzula Maraija (levo) kmalu po napadu, kako ga odnesejo mornarji; na desni aretacija napadalca, ki je bil koj po zločinu ustreljen.

poškodovano nogo, desno ledje in glavo. Težko poškodovanega so prepeljali v ljubljansko bolnico.

Samomor iz obupa. Iz obupa si je končal v Savi pri Hrašniku življenje 67 letni rudniški vpokojenec Anton Skobe.

Prijet roparski morilec. V vasi Malinci v Beli krajini so orožniki zaprli 17 letnega Nikolaja Badovinca, ker je bil osumljen, da je letos 30. aprila s sekuro v gozdu ubil vdovo Antonijo Badovinčevu iz iste vasi. Truplo umorjene so našli šele pred nekaj dnevi. Prijeti je zločin priznal in izjavil, da je iskal pri ženici denar, a ga ni našel, ker ga je imela skritega v notranjem žepu na krilu. Mladega morilca so prepeljali v zapore v Metliko.

Vsled neprevidnosti obstreljen. V Trzinu pri Ljubljani je streljal šolski upravitelj s flobertovko 18. maja vrabce. Puško je odložil v sobo, kamor so se zmuzali med odmorom učenci. Eden od radovednih dečkov je vzel v roke orožje, ga nameril proti 13 letnemu Francu

Kralju. Strel je počil in Kralj je dobil kroglo v trebuh. Ranjenega fantka so prepeljali v ljubljansko bolnico.

Iz Ljubljane so potegnili truplo brezposelnega čevljarskega pomočnika Josipa Kenka iz Ljubljane. Truplo je že bilo v vodi 14 dni.

Požar je uničil 18. maja zjutraj hišo in čevljarsko delavnico, ki sta bili last mojstra Jakoba Pavlina v Križah pri Trzinu.

Nesreča prekoceanskega francoskega parnika. Francoski vzhodnoazijski parnik »Georges Philippart« je zgorel. Rešili so posadko in večino potnikov, od katerih je bilo mnogo opečenih. Parnik je bil eden največjih, najbolj modernih in so ga spustili v morje 1. 1930. Tokrat je napravil prvo pot v vzhodno Azijo. Dne 20. aprila je zapustil japonsko luko Jokohamo, je pristal 10. maja v Kolombo na otoku Ceylonu. Parnik je imel težo 21.000 ton in bil urejen za 500 potnikov in 300 mož posadke. Požar je izbruhnil ob 2. uri zjutraj 8 km od rta Guardafuia v Adelskem zalivu med

Petdesetletnica št. Gothartskega predora, ki spaja Nemčijo in Italijo. Predor je bil predan prometu 22. maja 1882 in je dolg 15 km.

Arabijo in Afriko, in sicer radi kratkega stika v kabini I. razreda. Širil se je z bliskavico in pregal potnike z ležišč. Plameni so hitro dosegli brezžično postajo in radi tega tudi ni bilo mogoče klicati na pomoč. Na krovu so se odigravali pretresljivi prizori. Posadka je ločila najprej moške od žen ter otrok in spravila predvsem slednje v rešilne čolne. Mnogo moških je poskakalo v morje, da bi se rešili s plavanjem, a bi jih bili požrli morski psi, da se jih niso usmili veslači v rešilnih čolnih. Po uradnih poročilih je zahtevala sicer velika nesreča zelo malo smrtnih žrtev.

Velika nesreča v predoru. Pod gorovjem Andov v Južni Ameriki kopljejo v državi Čile pri Lonquimaja predor. Nankrat pa sta zasula kamenje in zemlja delavcem izhod in dohod zraka. V predoru se je zadušilo 52 delavcev. Bili so že vsi mrtvi, ko so dokopali do njih.

==

Dr. Zdenko Matiašič ordinira zopet redno v Mariboru, Slomškov trg 6 (nasproti škofije).

Sanatorij v Mariboru, Gosposka ulica 49, telefon 23—58, lastnik in vodja kirurg dr. Cernič. — Najmodernejše urejen za operacije. — Zdravilni aparati: višinsko sonce, diatermija, tonizator, račica »Hala«, emterocleaner. — Zdravljenje z radijem (pijača in kopelji). — Cene zmerne.

Ali Vas boli glava? Od želodca? Fellerjeve Elsa-pilule 6 škatlic Din 30.— in Elsa Švedske kapljice 2 steklenici za Din 50.—, vse z zavojnico in poštino vred dobite pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzatr 341 (Savska banovina).

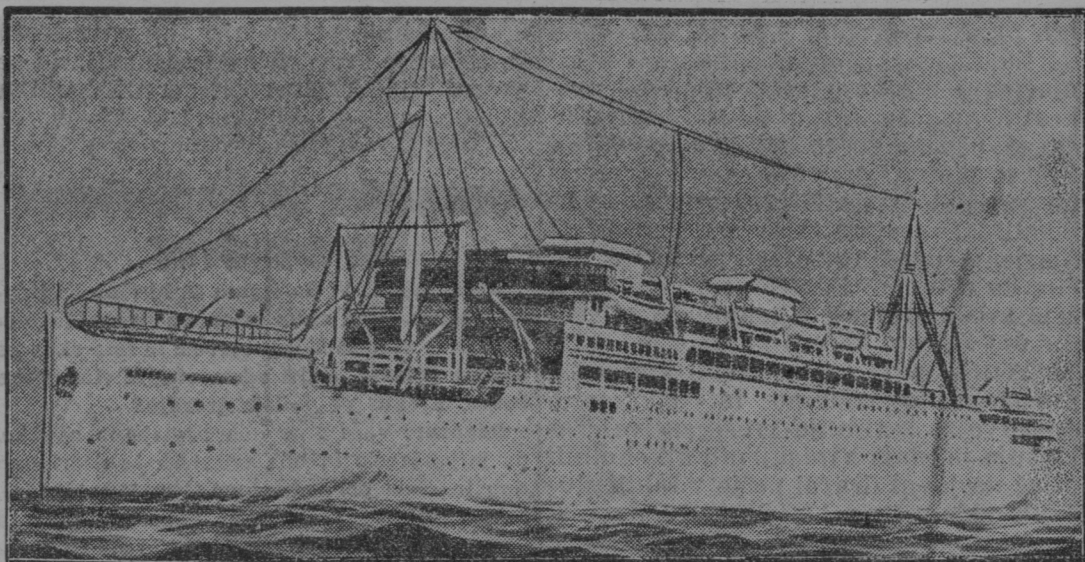

Cepano, žagano in okroglo kolje kakor vsake debelosti rezan les prodaja ali zamenja za izborna vino trvdka Gnilšek v Mariboru, Razlagova ulica 25.

Občinam. Nekaterne občine nam sedaj pošiljajo terjatev, da plačamo za račune iz leta 1929 prometni davek. Ta znaša večinoma komaj toliko, kolikor znaša poština. Zato priporočamo občinam, ki po svoji lastni krivdi niso odtegnile davka, katerega smo mi posebej plačali, da iz svoje blagajne te zneske poravnajo. — Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Kmetijska podružnica Maribor in okoliš ima prihodnjo nedeljo, dne 29. maja, v sobi sadjarske in vinarske šole svoj letošnji občni zbor z volitvijo delegatov za skupščino. Pri tej priliki bo g. ravnatelj Josip Priol predaval o polnem zatiranju škodljivcev sadnega drevja. Udje se opozarjajo, da se zborovanja v polnem številu udeležijo. Začetek ob 9. uri.

XII. velesejm v Ljubljani se bo vršil od 4. do 13. junija. Z velesejmsko legitimacijo je dovoljen 50 odstotni popust na železnici. Naj nikdo ne zamudi ogledati si te velike, krasne prireditve. Nad 700 domačih in inozemskih tovarn razstavi najrazličnejše blago. Zlasti opozarjamo na oddelke tekstila, usnja, papirja, pohištva, strojev, kovin, poljedelskih strojev, moderne higijene, perutnine in kuncev, oficijelne razstave Poljske republike, razstave »Priatelj prirode v stanovanju«, tujsko-prometno

Ponesrečena francoska ladja »Georges Philippar«, o kateri poročamo med novicami.

razstavo. Legitimacije se dobe pri Putniku, denarnih zavodih, trgovskih organizacijah, večjih železniških postajnih blagajnah Dravske banovine itd. in direktno od velesejmskega urada.

Enodnevni tečaj za zeleno cepljenje in precepljanje šmarnice se bo vršil v četrtek, dne 9. junija tega leta pri bano-vinski trsnici in drevesnici v Pekrah pri Mariboru. Tečaj je teoretičen in praktičen ter traja od 8. do 12. in od 14. do 17. ure. Prijave se sprejemajo do vključno 8. maja. Zadostuje dopisnica.

★

Krošnjarijenje z vinom in alkoholnimi pijačami.

V poslednjem času se dogaja često, da prodajajo vinogradniki in tudi drugi vino in žganje od hiše do hiše, to je krošnjarijo s temi pijačami in to zlasti v mestih in industrijskih krajih (Trbovlje, Žagorje, Hrastnik) in tudi drugod, kjer je zaposleno delavstvo v večjem številu. Finančni organi so v tem oziru

dobili navodila: Krošnjarijenje z alkoholnimi pijačami je nedopustno in kaznjivo po točki 7, par. 182 novega zakona o obrtih, ki je stopil v veljavo 9. marca 1932. Vsled tega je tudi z ozirom na jasne določbe par. 183 tega zakona izključeno, da bi se mogle osebe, ki se bavijo s krošnjarijenjem z alkoholnimi pijačami, sklicevati na morebitno jim podeljeno dovoljenje za krošnjarijenje tudi z alkoholnimi pijačami, ker po pristojnem upravnem oblastvu prve stopnje izdana krošnjarska knjižica (dovolilo) mora točno označiti blago, s katerim sme imetnik knjižice trgovati (alkoholne pijače pa so izključene po točki 7 tega zakona pa jasno določa, katerih poslov ni smatrati za obrte po 7 poglavju osnovnega zakona, to je krošnjarske obrti. S finančno-pravnega stališča pa krošnjarijenje z alkoholnimi pijačami z ozirom na določbe tar. post. 62 taksnega zakona, trošarinskega pravilnika ter novele k trošarinskemu zakonu od 18. aprila 1932 tudi ni dopustno in je kaznjivo kot brezpravno točenje alkohol-

Povodenj nemške reke Mosel. Tri metre visoko valovje drvi s hribov po ulicah mesta Gils.

nih pijač na drobno. Ker pa je izvedba takšno-kazenskega postopka proti krošnjarjenju z alkoholnimi pijačami večkrat nemogoča in tudi često brez finančnega uspeha in to spričo dejstva, da tudi krošnjarji pri obustavitvi navadno ne navedejo svojega pravega imena in bivališča, se more to nedopustno krošnjarjenje uspešno zatreti le na ta način, da finančni kontrolni organi zasežejo krošnjarjem z alkoholnimi pijačami vso zalogo, katero najdejo pri njih. Ta konfiskacija naj se izvrši kot edino preostajajoče izjemno in učinkovito sredstvo za zatiranje krošnjarstva. Takojšnja prodaja zaplenjenih alkoholnih pijač na javni dražbi pa je v takih slučajih nedopustna. Le tedaj je dopustna, če obstoja nevarnost, da se zasežene količine alkoholnih pijač pokvarijo radi kakovosti ali pa radi neprikladnosti posod, v katerih so shranjene že ob zaplembi ali pa vsled naknadno izkaterakoli vzroka nastalih nedostatkov shranjevalnih posod.

Točenje lastnega pridelka vinogradnikov. ZANIMIVA RAZPRAVA DRŽAVNEGA SVETA.

Nedavno je izdal državni svet važno razsodbo, ki se tiče točenja vina — lastnega pridelka vinogradnikov. Neki vinogradnik, ki stalno prebiva v Mariboru, ima pa svoj vinograd izven Maribora, je zaprosil finančno direkcijo v Ljubljani, da mu dovoli točenje lastnega pridelka za tri mesece v letu, in sicer na njegovem domu v Mariboru. Finančna direkcija je prošnjo odbila, ker se nahaja vinograd drugje. Vinogradnik se je pritožil na finančno ministrstvo v Beograd, katero je njegovo pritožbo odbilo. Nato se je vinogradnik (D. T.) pritožil na državni svet, ki je o tej zadevi na seji 4. oddelka razpravljal ter nedavno izdal naslednjo razsodbo:

»Zahtevo tožilca za prodajo vina lastnega pridelka za tri mesece v letu v kraju njegovega stanovanja je odbil finančni minister iz razloga, ker je vinograd tožilca izven kraja njegovega stanovanja in se po razpisu G. D. P. Br. 17.796 1924 ne more vršiti točenje vina izven kraja, kjer je bilo pridelano. Poleg tega se sporni odlok opira na odločbo banske uprave št. 2934 od 1. 1931., ki vsebuje isto prepoved.

Navedeni razpis od 2. maja 1924 pa v nasprotju z navedbami v spornem odloku ne omenja prodaje vina lastnega proizvoda na kraju vinograda, temveč jo razširja tudi na kraj, kjer vinogradnik stalno stanuje. Odločba banske uprave, na katero se sklicuje minister v svojem odloku, ima samo značaj navodila banske uprave njenim podrejenim uradom in ni mogla priti v poštev v tem primeru, ker banska uprava kot splošna upravna oblast ne more odločati o vprašanju, kakor je odobrenje prodaje vina lastnega proizvoda, ki spada v kompetenco finančne uprave. Vrh tega izhaja tožilčeva pravica, da prodaja vino lastnega proizvoda v kraju stalnega stanovanja tudi iz čl. 16, točka g v zvezi s čl. 45, točka b pravilnika o gostilnicah, kavarnah in ostalih obratih z

alkoholnimi pijačami. Iz navedenih razlogov je državni svet razsodil, da se sporni odlok finančnega ministrstva uniči.«

Gospodarsko vprašanje in odgovor.

Vprašanje F. V. Dr. Imam 20 hl vina bolj ru-jave barve. Pred enim mesecem sem vino pretočil in je vino še bolj porjavelo in ima okus po gnilem grozdju. Kako odstranim iz vina rjavo barvo in okus po gnilem grozdju?

Odgovor: Vaše vino ima neprijetno napako, da je porjavelo in ima vrhutega še neprijeten duh in okus po gnilem grozdju. Vse to pove, da je bilo vino pridelano bržkone iz gnilega in plesnivega grozdja. Ker so taka in slična vprašanja pogosta, podajamo načeloma daljšo razpravo o porjavenju vina:

Vino ne samo, da se noče čistiti, ampak kakor hitro ga pretočimo in pride z zrakom v dotiko, posebno pa, če stoji dalje časa v odprtem kozarcu, izpremeni barvo in postane bolj temno. Pozneje se močno skali in zgosti in dobi čuden neprijeten duh ali okus, ki nas spominja na kruh nove peke ali na vlažno krušno skorjo, na suho sadje, včasih celo na seno.

Rjavenje povzroča neko kvasilo po imenu oksidaza, ki zračni kisik privlačuje in z njim potem razkroja razne snovi v vinu, predvsem beljakovine in barvila. To kvasilo in razne škodljive glivice se nahajajo posebno v gnilem grozdju in pridejo potem v mošt in pozneje v vino in to tem bolj, čim dalje časa je bil mošt z gnilim tropom v dotiki.

Tako si lahko razlagamo, zakaj ravno po neugodnih, deževnih jesenih, kadar grozdje gni, je vina tako rada rjavijo. V takih letih se rjavenje prepreči s tem, da ob trgatvi gnilo grozdje skrbno odbiramo in takoj iztisnemo. Mošt napolnimo v močno zažveplan sod, dva ali tri dni, pozneje ga pretočimo, prezračimo in mu dodamo čisto kipečega kvasnega mošta. Ali tudi navidezno zdravega, v mokri jeseni pridelanega grozdja ne pustimo kipeti na tropu, temveč ga hitro sprešamo in mošt nekoliko zažveplamo. Po burnem kipenju pa sode do vrha zalijemo.

V takih neugodnih letih vina bolj zgodaj pretakamo, in sicer vino iz gnilega grozdja že meseca novembra, vino iz zdravega grozdja pa vsaj pred Božičem.

Predno pretakamo, vino preskusimo, če rjavi, in sicer tako, da ga pustimo dva do tri dni v odprtem kozarcu na zraku. Če nam vino pri tej poskušnji v kozarcu porjavi, potem ga pretočimo v dobro zažveplan sod, in sicer tako, da pride z zrakom čim najmanj v dotiko. Deset dni pozneje vino ponovno preskusimo in če še rjavi, mu na vsak hektoliter vina dodamo še 5 do 10 gramov kalijevega metabisulfitu. Deset dni pozneje vino čistimo ali filtriramo. Čistimo pa ga v lažjem slučaju z želatino z dodatkom tanina, v težjem slučaju pa, če je že močno rjave barve in vrhutega še sladkega okusa, z mlekom ali s sirnino.

Tri do štiri tedne po čiščenju se vino pretoči v nekoliko zažveplan sod. Če pa imamo filter na razpologo, tedaj vino filtriramo, toda po prej ga z eponitom razbarvamo.

Preden nastane hujša vročina, torej do meseca maja, pretočimo vino v drugič in ga pri tem le malo zažveplamo. Preko poletja moramo hraniti vino v hladni kleti in v polnih sodih. Žveplanega vina ne smemo točiti prej, kakor šele 14 dni po pretakanju. Medtem že duh po žveplovi dvokisu iz njega izgine.

==

Nekaj, kar je lepo in nič ne stane.

(Dalje.)

Veliko nesnage povzroči v kuhinji dim, ako se vse prek lahko kadi. Zaka-jena kuhinja ni lepa in tudi ni zdrava. Če že drugega ne povzroči, to gotovo, da se gospodinja prehladi, ker mora biti v taki kuhinji stalni preprih, da se sploh obstoji v njej.

Ako kuriš v peči, ti je težje zabraniti dim, da ne pride v kuhinjo. Na vsak način naj bo tudi pri peči izpeljan izhod za dim tako, da ga zrak preje, predno bi prišel dim v kuhinjo, potegne v dimnik. Ako se dim prosto pod stropom ziblje, dokler se kje ven ne spravi, tudi kuriti ne bo mogoče dobro. Za okajenje mesa je veliko bolje napraviti na podstrešju poleg dimnika malo kamri-co, v katero se v slučaju potrebe spušča dim. Na meso, ki visi v kuhinji, vpliva tudi druga sopara, ki prihaja pri kuhanju raznih stvari, včasih tudi perila, svinjske krme itd. pod strop.

Večinoma zaradi tega, ker je to bolj varčno in tudi bolj priročno, pa kuhajo tudi naše gospodinje na štedilnikih. Tudi štedilnik včasih nagaja. Ali ni prav narejen, ali pa ne vleče, ker ni pravilno zakurjen. Glede izdelave štedilnika moramo samo to povedati, da je treba za postavitve istega človeka, ki se na to spozna, ne pa kar navadnega zidarja. Ako delaš nov štedilnik, poizvej, katera sosedu ima prav dobrega, pa naj ga po dotičnem načinu napravi. Glavno je tole: Dotok zraka od spodaj mora biti direkten in obsežen ter se mora s spodnjimi vrati regulirati. Enako mora biti izhod v dimnik brez ovir in zavojev. Na isto je paziti tudi pri kurjavi. Katera bo kar natlačila štedilnik, se bo jezila, da ne gori, goret pa ne more, ker ni dotoka in odtoka zraka. Sprednja vrata, kjer se nalaga, se pa morajo dobro zapirati, sicer dotok zraka od tukaj vira gorenje.

Po končani kuhi, posebno zvečer, vsaj ob sobotah, pa mora biti štedilnik popolnoma snažen, čeprav vzame to nekaj časa. Najpreje iztrosi ven pepel ter osnaži pečice, najbolje s časopisnim papirjem. Ploščo ognjišča osnaži najpreje ostankov jedi, nato jo zričaj z vročo vodo in krtačo, če treba tudi s peskom, nakar jo umij in osuši. Kar je iz medi, osnaži, da se bo bliskalo! Uporabi sidol. Emajlirane stvari zmij s toplo vodo in osuši s suho cunjco.

(Dalje sledi.)

*

Kako preženem miši? Gotovo je in ostane stara sovražnica miši — domača mačka. Seveda pa te ne smeš krmiti preveč s čim drugim, tudi jo moraš zapirati, da si sama ne pomaga. Kadar se pripravljáš, da bi jo spustila nad miši, tedaj jo en dan izstradaj v zaprti sobi in jo zvečer spusti v sobo, kjer preganjaš miši. — Če se v celoti ne zanesesh na mačke, poizkusi še s sledečim: Grenke mandeljne, zdrobljene in zmešane s

sladkorjem, natrosi na kraj, kjer prihajajo iz lukenj. Ali stolči oleandrove liste v prah, jih zmešaj s peskom in to nasuj v luknje. Miši ne morejo prenesti duha po oleandru. — Strupa ne uporabljaj, se lahko prenese, ali ti miš pogine pod podom.

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg dne 21. maja so pripeljali špeharji in mesarji 19 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 12 do 13 Din, špeh po 10 do 12 Din. Kmetje so pripeljali 16 voz sena po 65 do 95 Din, štiri vozove otave po 80 do 90 Din, dva voza slame po 60 do 70 Din, 6 voz škopa (komad) 1.50 do 2 Din, 16 kozličkov po 45 do 75 Din, 2 jagnjeta po 80 Din, 68 vreč krompirja po 1.50 do 2 Din, 10 vreč čebule po 5.50 do 6 Din (česen 10 do 12 Din). Pšenica 1.75 do 2 Din, rž 1.75, ječmen 1.50, oves 1 do 1.25, koruza 1.50, proso 1.75 do 2 Din, ajda 1.25 do 1.50, fižol 2.50 do 3 Din. Celi orehi 5.50 do 6 Din, luščeni 16 do 18 Din. Hren 8 do 10 Din, karfijola 5 do 10 Din, kislo zelje 3 do 4 Din, repa 2 Din. Glavnata solata 0.5 do 2 Din, špinača 1 Din, jabolka 8 do 12 Din, italijanske črešnje 24 Din. Mleko 2 do 3 Din, smetana 10 do 12 Din, surovo maslo 24 do 30 Din. Jajca 0.50 do 0.75, med 14 do 20 Din, suhe slive 8 do 12 Din, špargelj (šopek) 7 do 10 Din.

Mariborski svinjski sejem. Na svinjski sejem dne 20. maja 1932 je bilo pripeljanih 248 svinj in ena koza; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad 80 do 100 Din; 7 do 9 tednov stari 120 do 130 Din, 3 do 4 mesece stari 160 do 250 Din; 5 do 7 mesecev stari 300 do 350 Din; 8 do 10 mesecev stari 400 do 450 Din; eno leto stari 500 do 780 Din; 1 kg žive teže so prodajali po Din 5.— do 6.50; 1 kg mrtve teže pa po 8 do 9 Din. Prodanih je bilo 132 komadov.

„Slov. Gospodar“ stane:

Celoletno 32 Din.

Polletno 16 Din.

Četrtno 9 Din.

PRAVILNO UMIVANJE življensko vprašanje Vaših las!

Življenje in rast las zavisi od pravilne nege. Nežni Elida Shampoo, kateri ne vsebuje sode, čisti temeljito in se da popolnoma izprati iz las. Tako ohrani Elida Shampoo za vedno čudoviti sijaj in lepoto las.

UMIVAJTE GLAVO VSAK TEDEN!

ELIDA SHAMPOO

Povodom proslave svoje 30 letnice obstoja priredi Kršč. žen. zveza v Mariboru svojo letno skupščino v Rajhenburgu, in sicer dne 9. in 10. julija. V to svrhu je dovolilo ministrstvo saobračaja v Beogradu polovično vožnjo vsem udeležencem od vstopne postaje na Slovenskem Štajerskem pa do Rajhenburga in nazaj proti izkaznici, katero da Krščanska ženska zveza vsakemu udeležencu proti plačilu 5 Din. Prijave se sprejemajo najpozneje do 22. junija. Prijave in denar za izkaznice sprejema predsednica društva ga. Bauman Katarina, Maribor, Cvetlična ulica 23. Odhod vlaka iz Maribora se bo objavil v »Slov. gospodarju«, »Slovincu« in »Nedelji« pravočasno. K obilni udeležbi vabi odbor.

Št. Andraž pri Velenju. Katoliško prosvetno društvo se zopet pripravlja na krasno tridejansko igro »Pri kapelici«, ki jo uprizori v nedeljo, dne 5. junija v društvenem domu. Začetek ob 3. uri popoldne. Igra je polna šaljivih prizorov, obenem pa tako napeta, da bodo gledalci komaj čakali nadaljnjih prizorov. Naj tokrat nikdo ne pozabi priti pogledat, posebno še, ker nastopita tudi pevski in tamburaški zbor. Vstopnina znaša: sedeži 5 Din, stojišča 3 Din, za šolarje 1 Din. Torej 5. junija na svidenje v društvenem domu!

Gornja Ponikva. Gre ponkovski France v Št.

Strupena kača v spalnici.

V neki vasi pod Tatrom v Karpatih je odšel kmet v gozd in prinesel domov veliko butaro drv. Postavil je drva v kuhinjo, da se posušijo. Med drvami se je nahajal modras, ki se je vsled toplote zbudil iz zimskega spanja. Pričel se je gibati in lezti ter tako prilezel v sobo, kjer so spali domači. V tej blodnji je prilezel v zibelko, kjer je spal edini sinček, ki se je radi hladnega dotika zbudil in strupeno kačo odrinil z nežno rokco. Vsled otrokovega jokanja se je zbudila mati. Ko je videla kačo, jo je zgrabila, vendar jo je modras pičil v roko. Na njeno kričanje se je zbudil

Januš Golec:

Trojno gorje.

Ljudska povest o trojnem gorju slovenskih in hrvatskih pradedov.

22

Rešiteljica spodnjih krajev — Ema je izrabila zaželjeno mirno dobo za ukoreninjenje dobrotlosti med narodom in za povzdigo verskega življenja. Kmet se je še vedno spominjal z naježenimi lasi strahot kužnega leta in se je zavedal, da ga je otela popolne propasti edino le Marijina priprošnja. V dobrih letih po kugi je bilo ob Sotli ter Bistrici popravljenih ter osnaženih veliko cerkev, kapelic in svetih znamenj po poljih.

Posamezni vikarijati pražupnije Pilštajn so dobili dobro duhovščino, ki je skrbela za redno službo božjo in jej je bilo na srcu vestno dušno pastirovanje. Našega kmeta je ostavila vsled pritiska usode vcepljena surovost in mlačnost v izpolnjevanju verskih dolžnosti.

Pilštajnski tržani pa si v očigled dobrim časom niso mogli razlagati, zakaj je njih ponos in veselje Ema vedno tako resna, da, večkrat celo

(Dalje.)

otožna, kakor bi jo pri vsem blagostanju nekaj na znotraj privijalo. Pozabili so že bili na njeno slovesno obljubo na sv. evangelij in v roke škofa žalostni Materi božji na starih Gorah nad Pod-sredo. Obljubila je bila s sveto prisego v slučaju uslišanja nekaj za žensko izredno velikega. Ob-ljuba dela dolg, in o tem je razmišljala Ema pogostoma. Skrbno je zasledovala turško gibanje. Obveščale so jo o vseh pripravah za obrambo turške sile kovačnice v Lesični, ki so bile v polnem obratu za izdelavo orožja in topov za trdnjave po Vojni krajini. V Lesično so prihajali generali in sploh visoki oficirji z vedno novimi naročili in razlagali o neznosni turški nadlogi, s katero je bilo tedaj prizanešeno Obsotelčanom. Građovi: Kunšperg, Podsreda, Pilštajn itd. so bili za vse slučaje opremljeni z grmadami. Podružne cerkve pilštajnske pražupnije so bile obzidane, utrjene in spremenjene v tabore, da bi odbili lahko tudi kmetje napade turških roparjev. Turka ni bilo v to deželo, dasiravno so ječale pod turško peto jugoslovanske pokrajine od Carigrada do Save in Drave.

Ilj in sreča tam šentiljskega Ivana in ga vpraša: »No, Ivan, kam pa ti v nedeljo?« Ivan mu odgovori: »Se še nisem odločil, kam.« Nato povabi Franc Ivana, naj pride na Ponikvo na igro, ki so jo naštudirali naši fantje-gasilci in ki se ji pravi »Pri kapelici«. Nastopijo tudi pevci z lepimi pesmimi pod vodstvom našega šolskega upravitelja Jožefa Križmana, ki je tudi obenem režiser pri igri ter načelnik gasilnega društva in prav vnet društveni delavec. Zato vabimo vsa okoliška društva, da se te naše prireditve v prav obilnem številu udeležijo.

Pojavi novih verskih ločin v Rusiji.

Rdeči zmaj.

V 37. številki piše sovjetski »Brezbožnik« o verski ločini ali sekti »Rdečega zmaja« dobesedno sledeče:

Sekta (verska ločina) »Rdeči zmaj« obstoja že od leta 1921. Njeni agitatorji romajo po vsej Rusiji in pridigujejo o drugem Kristusovem prihodu, o propadu sovjetske vlade in o nastopu vladanja carja Mihaela. Tudi to sekto ali ločino vodijo — kakor vse ostale sekte — »nekdanji ljudje« (to je, takšni, ki so bili v carski dobi vplivni in ugledni veljaki): I. P. Saveljev, bivši trgovec, in I. P. Cigankov, sin ruskega uradnika. Oba se izdajata kot »poslanca božja« in prvi se je imenoval prerok Georgij Pobjedovšev (Zmagovalec) in Rasputin, drugi pa se je delal za Aleksija, dediča Nikolaja II. in sam sebe nazival za preroka Elijo.

Da bi zakril svojo protirevolucionarno smer in delo, se je dal »Aleksij« pri borzi dela vpisati kot knjigarnar. Leta 1928 je imela sekta »Rdečega zmaja« v Moskvi in okolici mesta okoli 50 članov, ki so se zbirali po hišah svojih somišljenikov. Pridigala sta Hieromonah Vitalius in redovnica Samsonova. Svoje člane pridobiva sekta med gospodinjami in neorganiziranim prebivalstvom, posrečilo pa se jim je, da so našli nekaj pripadnikov celo med tovar-

Srečke za zidanje katedrale

Žrebanje 31. avgusta 1932.

Glavni dobitnik Din 5.000.000.

Zadnja prilika!

Dobijo se povsod!

niškimi delavci. Ana Tugarinova, delavka v Djedovskirski tvornici, je mnogo pripomogla k razširitvi te sekte in se je dala ločiti od svojega moža, ki ni maral stopiti v sekto.

»Aleksij« je nastopil v fabriki javno proti sovjetski vladi in dejal, da je vse boljševistično početje delo satačno. Sekta »Rdeči zmaj« si je nadela nalogo, da uniči in upropasti vladu sovetov, z razširjanjem in agitacijo in z vsemi mogočimi sredstvi so skušali ovirati napredek socializma in škodovati boljševikom. Javno so se izrekli proti kolhozi (kolektivističnemu gospodarstvu) in proti sovhozi (sovjetskemu gospodarstvu). Delovanje »Rdečega zmaja« je v Moskvi in v okolici skupno s križarsko vojsko rimskega papeža. Na nekem svojem sestanku so naznanili novi verniki (sektanti) svojim somišljenikom, da bo 19. marca padla sovjetska vlada, da bo kmalu prišel Kristus in car »Mihael«, ki bo prevzel vodstvo Rusije in pobesil vse komuniste!

Sekta ima svoje lastne svete predmete: metle, lesene in železne lopate, grčave gorjače in carjevo znamenje s sliko Georgija Pobjedovševga, pa še marsikaj drugega, kar naj po mnenju sektantov, ki so vsi izstopili iz pravoslavne cerkve, pomeni skorajšnji konec sovjetskega trinoštva.

»Jegovisti«.

Tako »Brezbožnik« o »Rdečem zmagu«. O sekti »Jegovistov« pa piše isti »Brezbožnik« v 27. številki takole:

»Pozna temna noč. Pred nama leži tiha uličica (to pripoveduje neki Mihael Kovlev). Moj tovariš potrka na slabotna vrata.

Kdo je? se oglasi glas znotraj. Prijatelj! odgovori moj spremljevalec.

Počasi se odmakne težak zapa in v temnih vratih se prikaže dobrodušen obraz zgrbljene starke. Umazanorjave lase ji pokriva bel robec. Gleda nas z vodenimi očmi in topo buli pred se.

Kdo ste pa vi? me ošine z očmi.

To je moj znanec, pa bi se rad nekoliko seznanil z našo vero! odgovori tvariš.

Seznanil? počasi odvrne starka. Potem pa kar urno, ljuba golobčka, zakaj opravilo gre že h koncu!

Po stopnicah stopiva v temno sobico, ki jo je razsvetljevala zakajena svetilka. Za mizo je sedel možakar v plašču in bral iz knjige pred seboj. Po najinem prihodu se je obrnil, da sem videl njegove bolesterne in brezizrazne oči. Nato se je zopet obrnil in čital dalje.

Sedite! mi veli starka in mi ponudi nizek stol.

Polagoma sem se razgledal. V sobici je bilo kakih dvanajst ljudi, od teh največ žensk. Vse je molčalo in napeto poslušalo, mož pri mizi pa je bral z napol pojočim glasom: »Naj pride nad tebe vse to prokletstvo, ki te naj uniči! Preklet bodi v mestu in na deželi, prekleta bodi tvoje imetje, preklet sad tvojega telesa in tvojega polja, preklet bodi tudi ti pri svojem prihodu in odhodu...« (Besedilo Sv. pisma stare zaveze.)

Zatem spusti glavo v roke in si zakrije obraz. Tako sedi mirno in mrko. Vsi prisotni storijo podobno, zarijejo obraze v dlani in težko sopejo. Vse molči... Voditelj se iznova vzdigne in z narejenim vzhičenjem in navdušenjem spregovori: »Bojte se Boga! Da, Jehova, strašnega Boga, se hočemo bati!« In po dolgem presledku doda s pomenljivim poudarkom: »Mir z vami, bratje, bratje, končajmo!« Še nekaj trenutkov sedijo sektanti in se urno razidejo, ne da bi se poslovili drug od drugega.

Tako molijo »verniki« sekte »Jegovistov« ali »Jehovistov«.

Že krog leta 1590 so se širile med ljudstvom vesti, da je resno ogrožen odpor vseh protiturških utrd po Vojni krajini. Ako se bo polastil mohamedan še Karlovca in Siska, bo zaplenil celo Hrvatsko in Slovenijo.

Lesičke delavnice so bile v letu 1590 pomnožene z večjim številom najboljših orožarjev iz Nemčije, da so lahko zadostile naročilom iz Siska ter Karlovca. Tedaj že ni govoril nihče o čem drugem, nego le o strašnih časih, ki bodo nastopili za Hrvate in Slovence, ako bo podlegla Vojna krajina turški premoči.

Po uradni in ljudski govorici je bilo jasno Emi, da že trka na duri čas, ko se bo ponudila tudi njej prilika, da stori nekaj posebnega za obrambo kristjanov proti mohamedancem in izpolni zaobljubo.

Po cele dneve se je vežbala na Hartenštajnu v sukanju meča, sulice in rabi njene posebnosti — loka. Očividci se niso mogli načuditi njeni moči ter spretnosti. Njenih udarcev z mečem ni vzdržal vsled silovitosti zamaha še tako več boric. Z njenega loka odposlana pušica je prebila

na daljšo razdaljo močan oklep in pogodila namenjeni cilj, kakor bi bila izstreljena iz puškine cevi. Okolica si ni mogla raztolmačiti uganke, kako in zakaj da je postala bogamolna samaritanka Ema zopet vitez, kateremu sta vsakdanje opravilo: dirjanje v krogu na konju, udarci z mečem, napadanje s kopjem in streljanje pušic. Uverjeni so pa bili vsi njeni znanci in prijateljice, da se ne loti gospodarica ničesar tja v en dan. Zakaj neki jej bo služila viteška izvežbanost, je ostala tajnost.

Na spomlad leta 1593 so prejele lesičke delavnice od dvorskega vojno-svetovalstva v Gradcu povelje, da naj pošljejo nemudoma 30 strokovno izurjenih orožarjev v Zagreb. Iz Zagreba bo odpremljena polovica v Karlovac in ostali pa v Sisek. Treba je bilo temeljitega in veččega pregleda zalog orožja, topov in streliva v obeh trdnjavah. Zastarelo bi se naj izločilo ter razposlalo na manjše utrjene postojanke. Pred vsem pa so vpili po temeljitem pregledu in popravili trdnjavski topovi.

mož, ki je modrasa ubil, nato pa odpeljal ženo in otroka v bolnico. Otrok je že med vožnjo umrl, ženi pa se rešili življenje.

Od nepismenega do pisatelja.

Irski ribič Tomaž O' Criomthain se je naučil pisati ter čitati s šestdesetim letom. Pozno pridobljeno znanje pa je znal tako dobičkasno porabiti, da je priobčil kot 76 letni starček veliko zbirko svojih doživljajev. — Knjiga je spisana v posebnem irskem narečju, katerega govori 15 odstotkov Ircev. Ribič se je moral poslužiti pri objavi svojih spominov tega narečja, ker ne zna angleščine. — Njegova knjiga je dosegla na

Sekta »Jegovistov« se je osnovala pred kakimi dvema leti v Kazinovu v obliki majhnih družinskih skupin. V zadnjem času so se vrgli pridigarji »Jegovistov« na vasi, kjer imajo malo uspehov. Propovedujejo, da mora drug drugega bičati, pridigajo o peklju, peklenskih mukah in slikajo drugi Kristusov prihod in podobno. Tudi njihova propaganda je več ali manj nasprotna sedanjemu režimu.

Takšni so »Jegovisti«.

Tako pripoveduje sam »Brezbožnik«.

Sv. Urban nad Kamnico. Binkoštni pondeljek se je zbrala tu gori velika množica pobožnih častilcev mogočnega varuha naših vinskih goric. Vsi so se iskreno veselili, kakor krasnega majniškega vremena in čistega razgleda na vse strani, tako še prav posebno srečno izvršenega novega poslikanja naše cerkve ter so tudi s svojimi denarnimi prispevki precej pripomogli k olajšanju velikega odplačilnega bremena, ki nas še tlači. Na gostoljubnem domu našega novega cerkvenega ključarja Ignacija Žunko, po domače Róbiča, ki hoče z vso svojo močjo podpirati dosedanjega dolgoletnega ključarja Al. Valdhuberja, so pa sklenili možje, da še hočejo vso njeno zunanost prenoviti, predno pride željno pričakovani dan njene slovesne blagoslovitve. Ga bomo že še pravočasno naznanili in prijazno povabili, posebno še naše ljube sode in velikodušne dobrotnike od Sv. Križa. To bo obenem tudi prav lepa proslava sedemdesetletnice smrti našega velikega škofa A. M. Slomška, katerega se vsako šesto pobinkoštno nedeljo pri slovesni službi božji tu gori hvaležno spominjamo, da nam je blagoslovil cerkev sv. Urbana nad Kamnico.

Marenberg. Na god sv. Pankracija, 12. maja, je šla običajna procesija iz Dravograda in okolice k Sv. Trem Kraljem nad Marenbergom. Že v Dravogradu se je zbralo dosti ljudi, med potjo se jih je pridružilo vedno več in od Mute naprej je bila procesija prav častna. Na ravnini pred cerkvijo je že čakalo precej ljud-

stva, tako da je bila sicer prostorna cerkev polna. Sem precej dobro poučen v zadevi marenberških podružnic, a v današnjem času človek marsikaj spregleda. Tako tudi nisem mislil na to, da je letos 200 let, ko je bila cerkev pozidana. Nekdo me je opozoril na letnico 1732 na cerkvenem oboku. Ker se menda spomin 200 letnice ne bo obhajal, naj te vrstice to nadomestijo. Sv. Trije Kralji na Radelju, morska višina 823 m, imajo zelo lepo lego. Danes, ko tiči svet do vratu v politiki in do vratu v dolgovih, ni misliti, da bi na takem kraju zidali cerkev, a tudi nekaj ni šlo tako lahko. To cerkev so zidali celih 60 let. Okrog cerkve je lepa ravnina, porasla z zeleno travo, spredaj velikanska lipa. Do prevrata je bil tu stalen cerkvenik, leta 1918, bilo je na kvaterni teden v adventu, je ponoči pogorela cerkvenikova hiša, z njo vred pa tudi ljudje in živina. Isto zimo so prišli vojaki, ki so v drugi hiši, kjer so se ob cerkvenih shodih zbirali duhovniki, pevci in drugi, razbili in uničili vso lepo opravo, kar je bilo lesenega pa so sežgali. Med svetovno vojno so bili odvzeti trije bronasti zvonovi, sedaj sta tam dva jeklena. Sem so nekaj v velikem številu prihajali Korošci iz okolice Velikovca ter Nemci iz ivniške strani. Razgled od tukaj je lep in obsežen. Na jugu pod teboj je Dravska dolina, po kateri vodi tri prometne žile, bliskajoča se Drava, velika cesta in železnica, proti vzhodu v mariborski okolici se prikazujejo Slovenske gorice, na zapadu Karavanke, vidi se Sv. Križ pri Belih vodah. Najlepši je pogled na Golico in zeleno Srednje Štajersko z vinogradi, sadonosniki in belimi hišami, trgi ter cerkvami. V ozadju pa leži mesto Gradec, ki ga rad gledaš v popoldanskih urah in na večer, ko se blišči v nešteti lučicah. Bodi pozdravljena cerkvena vrh gore, cerkvena bela!

Sv. Barbara v Slov. goricah. Lep in krasen si Marijin mesec maj, predvsem še letos pri nas, ko so vsi sadovnjaki v najlepšem cvetju in zelenju; a v tej najlepši pomladi odhaja duša za dušo k svojemu Stvarniku. V sredo, dne 4. maja smo imeli iz Spodnje Korene dva pogreba. Zapustili sta nas sosedinji: Alojzija Vogrin in Margareta Ribič. Rajna Vogrinova je bila stara 53 let ter zapušča žalujočega moža in sinova Franca in Jožefa. Kako priljubljena je bila, je pokazal njen pogreb, katerega se

Kadar ni kaj v redu

v prebavnih organih telesa, se občuti razne načine. Človek na primer nima teka, jed mu ne diši, nekaj ga vedno sila na vzdigavanje, jed mu teži želodec, muči ga glavobol, počuti se trudnega, težko se po-

da na delo, nevoljen je in nima rednega odvajanja. — Kadar z apetitom prebavo in delovanjem črev nismo zadovoljni,

takrat so nam dobrodošle Fellerjeve Elsapilule, katere sigurno in hitro delujejo ter so povsem neškodljive, ne dražijo črevesja ter omogočajo mirno odvajanje. Fellerjeve Elsapilule krepe želodec in čistijo telo in obenem tudi kri. 6 zavitkov Din 30.—, 12 zavitkov Din 50.— obenem z zavojnico in poštino pri lekarnarju **Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzatrj 341** (Savska banovina).

Odobreno Minist. soc. pol. in nar. zdravja
Sp. br. 509 od 24. III. 1932.

je udeležilo veliko število ljudi. Rajna je bila dobra katoliška mati in navdušena za vse lepo in dobro. Naj ji bo lepa slovenjgoriška zemljica lahka! Težko prizadeti rodbini naše najglobokejšje sožalje! V Zimici je izdihnila svojo dušo Jožefa Krajnc, pridna in skrbna gospodinja. Svoje otroke je dobro vzgojila. Naj v miru počiva! V sredo zvečer smo gledali po Slovenskih goricah, Pohorju in Dravskem polju, ko so goreli kresovi na čast našemu voditelju dr. Antonu Korošcu. Tudi mi prosimo Boga, da nam ohrani še mnogo let v dobrobit Slovencev delujočega našega voditelja.

Sv. Trojica v Slov. goricah. Komaj se je poslovila nadležna in sitna starka mrzla zima, komaj so zapihali toplejši vetrovi in se odela vsa božja narava v novo zelenje in cvetje, že so se pričeli v precejšnjem številu oglašati ženini in neveste. Med prvimi sta si v dosmrtno zakonsko zvezo podala roke bivši orožnik Alojzij Roškar in Rezika Čauševa. Bilo srečno! — Kakor vsako leto, tako so tudi letos na binkoštni pondeljek prišli v prav veliki procesiji Negovčani in Šentpeterčani k Sv. Trojici. Negovčani so tudi tokrat postavili s

Irskem izreden uspeh in bo izšla v najkrajšem času tudi v angleškem prevodu. Omenjeno delo je zagledalo beli dan s pomočjo irskega prosvetnega ministva.

113 m v eni sekundi!

Malcolm Campbell se lotil z vso vnmemo svetovnega rekorda glede brzine vožnje z avtomobilom. Imenovani je prvi prekoratil hitrost 400 km na uro. Še do pred kratkem je bila največja naglica avtomobila 400 km. Malcolm Campbellu se je posrečilo pred kratkem, da je dosegel ob morski obali v Dayton Beach na severoameriškem polotoku Florida znatno večjo brzino nego 400 km na uro in je

Vest o odhodu večjega dela delavstva se je raznesla z bliskavico daleč naokrog. Pregled oborožitve vojnokrajinskih utrd ni bil ničesar drugega, nego oznanilo, da pripravlja Turek večji vojni pohod in namerava glavni sunek proti še edinima branikoma hrvatskih in slovenskih pokrajin: Karlovcu in Sisku. Ako odrečeta ti postojanki, bosta turška sužnja Hrvat in Slovenec.

Spomlad usodepolnega leta 1593 je namignila tudi Emi, da je napočil čas, ko se bo oddolžila zaobljubi, da bo storila nekaj posebnega na braniku krščanske vere in rešitve jugoslovanstva iz že skovanih in pripravljenih okovov. Nič lažjega ni bilo, kakor da je preprosila delovodjo Jurja Stadlerja, da jo vzame seboj na pregled vojnokrajinskih orožaren. Dobri Nemec ni bil samo takoj za Emin načrt, še za zapovednika odrejenega delavskega pohoda jo je izbral, ker na svoje ljudi se je lahko zanesel, da ne bodo izdali skrivnosti: Ženska načeljuje tako zaupnemu poslu, kakor je strokovni pregled najvažnejših utrd. Emina nakana, da si ogleda v moški preobleki Vojno krajino, je ostala tudi doma-

činom prikrita. Kot edinega zanesljivega spremljevalca si je izbrala Mihaela Toplišek. Bil je sin Matije Topliškega, posestnika pri Sv. Trojici v Dobležicah, ki je vršil v kmečkem puntu službo trobentača pod kapitanom Štercom, bil ujet pri Št. Petru, zaslišan na najvišjih mestih v Gradcu ter na Dunaju, odkoder se je vrnil še živ na svoj dom. Njegov starejši sin Miha je bil po očetovem vzgledu več v rabi orožja, dober jezdec, močan dečko in zanesljiv v vsakem oziru.

V prvi polovici aprila 1593 je odjezdilo krdelo jezdecov iz Lesične proti Kozjem. Ema je sedela na konju v lažji popotni moški obleki, kakor so pač bili tedaj oblečeni vitezi. Bilo jej je 40 let, a njena izredno krepka postava, visoka rast, bolj moški glas in sigurnost v sedlu je nikakor ni mogla osumiti, da bi se skrivala za vitezom Pavlom kmečka deklina. Za vse je bila gospod Pavel iz Pilštajna, ki vodi strokovne delavce in slovenske govorice nevesče Nemce v ogroženo Vojno krajino. Za jezdecu so ropotali vozovi z raznim orodjem. En voz je čuval Miha Toplišek. Hranil je Emino največjo dragocenost, v Lesičnem za

svojim pevskim zborom pri dopoldanski službi božji. Vsa čast pevcem! Vsako leto boljše zapojejo, zlasti še, ker jih vodi mladi in požrtvovalen organist. Pevci, le korajžno in vztrajno se še naprej vadite, da bo čim lepše in prijetnejše donela iz vaših grl sveta pesem k časti in slavi božji! — Skoro neopaženo se je na naši šoli izvršila velika sprememba. Zapuстил nas je naš neumorni šolski upravitelj g. Franjo Golež, ki je sedem let vodil šolo, z vso vmeno in požrtvovalnostjo poučeval trojiško mladino ter si v teku svojega tukajšnjega uspešnega delovanja pridobil ljubezen in spoštovanje vseh Trojičanov. Prav težko nam je ob njegovem slovesu. Želimo mu pa obilo uspehov in sreč tudi na njegovem novem službenem mestu v Št. ...

Sv. Bolienec v Slov. goricah. Vsak je letos občudoval prelepo cvetoče sadovnjake, pa najsibo domačin ali tujec, ki je šel skozi naše vasi. Velike nade stavi kmetovalec letos v krasno razcvetela drevesa, ker pričakuje obilno letino. Odvisno je vse od zgoraj, od božjega blagoslova. Vedno še je bila naša župnija tako srečna, da nam niso razne nevihte uničile vseh naših trudov in naporov pri vsakdanjem delu. Bodimo uverjeni: ako si hočemo zagotoviti božjo pomoč tudi v naprej, posvečujmo nedelje. Ne opravljajmo nobenega težkega dela ob nedeljah in praznikih. Ali ni to izzivanje Boga, če kdo ob nedeljah dela, bodisi na travnikih ali na polju. Mislimo, da je dovolj dela med tednom, nedelja pa naj bo Bogu v čast in nam v počitek. — Dolgega in mučnega trpljenja je rešil Bog dobro krščansko ženo, mater in gospodinjjo Marijo Kramer iz Biša. Umrla je v 67 letu svoje starosti. Zapušča hčer-vdovo z dvema nepreskrbljenima otrokoma. Kar nenadoma je mirno v Gospodu zaspal 83 letni Janez Breznik, doma v Črmlenšaku. Bil je mirnega in blagega značaja. Oba naj v miru počivata! — V nedeljo, dne 8. maja številno obiskani občni zbor domače hranilnice in posojilnice je pokazal uspešno in požrtvovalno delo naše zadruga. Pri volitvah znatno spremenjeno načelstvo in nadzorstvo si je nadelo nalogo z novimi močmi delati v procvit zadruga, zlasti pa končno vendar začeti z delom postavitve mostne tehtnice, o kateri se je dosedaj že toliko razpravljalo, a malo storilo. Kličemo vsem: Pogumno po začrtani poti naprej!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Na binkoštno nedeljo zvečer kmalu po pol 10. uri, je bilo skoro na mah v plamenih v Župečji vasi, kar je bilo lesenih in s slamo kritih poslopij, in sicer posestnikov: Turka, Zafošnika, Mustafa, Žunkoviča, Tomaniča in vdove Korošec. Slednja je še posebno prizadeta, ker je bila le malenkostno zavarovana. Našim požrtvovalnim vaščanom in gasilcem, ki so prihiteli od vseh strani, gre zahvala, da ni cela vas postala pogorišče. Kakor izgleda, je tudi v naši bližini na delu zločinska roka, ki se hoče maščevati ali pa ima blazno veselje nad požigi, ker so prejšnje tedne ž. dvakrat morali baš na mestu sedanjega pogorišča gasiti; takrat še pravočasno, sedaj pa je ogenj pozneje izbruhnil in se je zato nemoteno tako hitro razširil.

Gornja Radgona. V Stavenskem vrhu pri Gornji Radgoni je umrl dne 4. maja tega leta v 74 letu starosti Janez Kaučič. Pokojni se je pred 10 leti radi bolezni preselil s svojega posestva v Stavešincih na svojo viničarijo. Bil je dober krščanski mož in zvest naročnik »Slov. Gospodarja«. Naj v miru počiva!

Sv. Andraž v Halozah. Žalostno so zapeli zvonovi dne 17. maja v jutranji zori in oznanili, da je nemila smrt pretrgala niti življenja nad vse priljubljenemu posestniku Janezu Gabrovec v Strnicu v starosti 78 let. Rajni je bil zelo priljubljen in milega srca ter splošno spoštovan med sosedi. Bil je pravi krščanski oče svoje družine. G. župnik mu je podelil zadnjo popotnico. Naj počiva v miru! Preostalih naših sožalje!

Polenšak pri Ptuj. V lepem Marijinem mesecu maju, ko vse brsti in cveti, je koščena smrt potrkala na vrata Holčeve Treze ter ji zašepetala: »En teden ti je dovolj trpljenja in bolezni, sedaj pojdi z menoj v boljše življenje.« Po tem življenju je vedno iskreno hrepenela, delala in mnogo žrtvovala. Vse njeno življenje je bilo posvečeno Mariji in domačemu Marij-nemu svetišču, njegovi lepoti in časti. Koliko je rajna in s kakim veseljem je darovala, ko se je nabiralo za naše nove zvonove, kateri so ji tudi kot svoji botri mogočno in turobno doneli od zadnje nedelje naprej! Še posebno milo so doneli, ko se je vil mogočen sprevod s tremi č. gg. duhovniki in množico ljudstva iz cele župnije. Saj ga ni človeka, ki bi ne poznal dobre Holčeve tetice, ki je bila tako

skromna in mirna, zgled vsem s svojim krščanskim življenjem. Njena hiša je bila dom molitve, zgled krščanskega življenja, dom gostoljubnosti, dom prijaznosti, dom dobrih krščanskih knjig, nabožnih časopisov in dom sreče in božjega blagoslova. Zato se ni čuditi, da je bila njena zadnja pot tako ganljiva in slovo od domače hiše tako v srce segajoče, katero ji je spregovoril domači cerkveni ključar g. Meško. Blagor Trezi in tistemu, ki se spočije v črni zemlji in v Bogu pravično spi! — Hripa, ki kosi med otroci, je tudi posegla po naših domovih in nedolžne angelce prestavila iz zemlje trpljenja v blaženo veselje nebeščanov, in sicer: dvojčke Nežico in Janeza Matjašič iz Predvora, Kvar Otmarja iz Brezovec in Kranjc Stanka iz Brezovec. Veselite se pri nebeškem Očetu in njega za nas prosite. — Težo zakonskega jarma sta si naložila v maju pri nas dva mlada, brhka para in trikrat pred oltarjem okrašene majniške Kraljice rekla »da«, in sicer: Treza Krušič iz Brezovec in Ivan Dajčar iz Huma pri Ormožu ter Nežika Čuš iz Polenec in Jakob Meško od Velike Nedelje. Bilo srečno in od Boga blagoslovljeno!

Špitališ pri Konjicah. Naše katoliško prostetno društvo in lani ustanovljeno apostolstvo mož in fantov lepo napreduje. Daj Bog najboljše uspehe! — Dne 16. maja se je tukaj poročil g. Janez Robar iz Kraberga z gđ. Rožico Gorjanc. — Gospodarska kriza nam kakor povsod drugod tudi nagaja. Kljub temu se je v teku leta število naročnikov »Slov. Gospodarja« častno pomnožilo. Želeti je, da bi si vsak umen posestnik zagotovil najprvo pomoč v slučaju požara ter si nemudoma celoletno naročil naš priljubljeni stanovski list.

Konjice. G. urednik! Zopet bi Vam radi nekaj povedali. Pa danes Vas ne bomo strašili z »atentatom«, ker se takih reči preveč bojite, temveč Vam bomo povedali same vesele novice. — Na binkoštno nedeljo smo imeli pri večernicah krasno slovesnost. G. arhiadiakon je sprejel 250 otrok v Marijin vrtec. Nepopisno lep je bil prizor, ko je okrog 350 — nekateri so bili že lani in predlanskem sprejeti — v slovesnem sprevodu korakalo z godbo na čelu iz katoliškega društvenega doma v cerkev. Starši so jokali od veselja. Po cerkveni slovesnosti je bila poklonitev otrok Mariji v društvenem domu. Dvorana je bila nabito polna otrok

junakinjo izdelano bojno opremo, ki je bila posebnost glede lične izdelave. Treba pomisliti, da so bili tedaj viteški bojovníki oblečeni, pokriti in obuti v železje in jeklo in si je privoščila kaj takega lahko le premožnejša gospoda. Poleg bojne opreme je še bil meč za goljatske roke, ščit, kopje in jekleni lok z zalogo pušic s konicami iz najbolj trdega in trpežnega jekla. Pohod se je pomikal iz Kozjega proti Podsredi, Št. Petru, Bizeljskem in Brežicam, kjer so en dan počivali.

Emin oproda Miha je večkrat pripovedoval po povratu, kako se jim je godilo dobro v Zagrebu in kaj vse so videli ter doživeli v Vojni krajini. Pilštajnski vikar Penič je zabeležil krog leta 1597 nekaj Toplišekovih spominov, katere navajamo v naslednjem izpopolnjenem:

»V Zagrebu«, pravijo vikarjeve beležke, »smo bili sprejeti in pozdravljeni od meščanov, duhovščine in vojaštva. S Hrvati se je razgovarjal naš vodja Pavel, Nemci so le jedli in pili med zatrdili, da podobnega gostoljubja kakor Zagrebčani ne poznajo nikjer na Nemškem. Ostali smo v lepem Zagrebu več nego teden dni. Zapoveda-

nega dela ni bilo. Gostili so nas, kakor bi nas nakanili opitati. Povsod prisrčna vabila na jed ter pijačo, pesem, smeh in zabave pozno v noč. Pustili so nas v Zagrebu, da bi se naj odpočili, sam Bog si ga vedi od česa. Nemci so še lepo zaslužili v denarju. Popravljali so premožnim Hrvatom bojno opremo, orožje in pritrjevali na z zlatom okrašene pištole kresilne kamne. Iz Zagreba smo odjezdili v Karlovec ob Kolpi. Že med potjo smo srečavali Hrvate, ki so nam pravili, da pripravljajo bosanski Turčini onstran Kolpe mogočen napad na Karlovec ali na Sisek. Od Zagreba do Karlovca smo rabili en dan. Karlovec je krog in krog od globokega jarka obdana trdnjava, katero še ščiti reka Kolpa. Mesto je obdano od visokega ter debelega obzidja, ki je posejano s strelnimi linami in topovi. Jarek smo prekoračili preko mosta in prijezdili v mesto, kjer je le malo navadnih ljudi, pač pa polno vojaštva. Večerjali ter prenočili smo po vojaško. Drugi dan so morali naši delavci na delo v skladišča za orožje in na obzidje, da pregledajo topove.

prevozil 430 km, na povratku na izhodno točko 388. Vožnja tja je trajala 13.46 sekund, nazaj 14.86. Amerikane je torej dosegel povprečno brzino 408 kilometrov na uro, kar znaša 113 metrov na sekundo. Dirkalna razdalja je merila eno angleško miljo ali po naše 1600 m. Po tem doseženem rekordu so vsi dirkači na delu, da bi se povzpeli na 500 km. Leta 1926 je preletelo najhitrejšje letalo 400 kilometrov na uro in tedaj so bili vsi tozadevni strokovnjaki mnenja, da je ta brzina za avtomobile izključena, a napredek v tehniki in človeška drznost sta dokazala nekaj popolnoma drugega.

(Dalje sledi.)

in staršev, ki so prišli pogledat svoje male. Saj starši dobro vedo, da so njihovi otroci pod Marijinim varstvom in pod vodstvom gg. katehetov najbolj varni pred hudobnim svetom. — Na binkoštni ponedeljek popoldne pa je bila v Žečah nad prijaznimi Polenami blagoslovitev Rečnikovega križa. Na prelepem hribčku se je nabralo lepo število vaščanov. Zlasti Polenčani, ki so daleč po fari in preko njenih mej znani po svoji odločnosti in složnosti, so prihiteli od vseh strani. G. kaplan je imel pri tej priliki kratek nagovor, v katerem je lepo omenil, da je križ dandanes tisto znamenje, ki mu sovražniki najhujše nasprotujejo v zasebnem in javnem življenju. Toda edino v križu je naše odrešenje in življenje. — Tudi dve lepi gostiji smo imeli pred kratkem. Poročil se je predsednik Mladeniške zveze Viktor Krajnc z Marijino družbenico Marijo Jevšenak. Istočasno se je poročila ženinova sestra Marija z Janezom Gošnjak iz kebeljske župnije. Na skupni gostiji obeh parov so gostje nabrali 135 Din za Dijaško kuhinjo. — Bog plačaj!

Žetale. Dne 13. maja ob pol 12. uri sem sprejel iz A. Ž. panja prvi roj, ki je tehtal 2.80 kg. Zanimivo je bilo videti, kako so čebele dne 10. maja nad žrelom zunaj v gozdu visele, medtem ko je zunaj divjal snežni vihar.

Vitanje. Dvakratni požar, katerega so zanele iskre iz sosedne fužinske kovačije, je streho na cerkveni hiši občutno poškodoval. Dasi ravno je bila hiša zavarovana za neznatno vsoto 8000 Din, je kljub temu »Vzajemna zavarovalnica« za nastalo škodo nakazala izdatno vsoto 3336 Din 20 para, za kar se cerkveno predstojništvo in cerkveni skladni odbor isti najlepše zahvalujeta, ter imenovano zavarovalnico vsakomur kar najbolje priporočata.

Št. Janž pri Rečici. Resnične so besede škofa Slomškega: »Narod, ki svojih velikih mož ne časti, jih vreden ni.« Na čast dr. Korošcu smo na predvečer njegove 60 letnice v ranem večernem mraku razsvetlili naša brda z mogočnimi in mnogoštevilnimi kresovi. To je bil živ dokaz, da bije slovensko srce ter je hvaležno voditelju Slovencev. Zato kličemo tudi mi slovenski kmetje: Bog blagoslovi njegovo plodonosno delo in ga ohrani v naši sredi še mnogo, mnogo let!

Poljane nad Rečico. Kakor izgleda, sčasoma postanejo tudi naši kraji izletniške točke, s čimer bi seveda naši prijazni hribčki zasloveli daleč naokoli. Dne 20. maja so se zbrali na najvišjem Lipnikovem hribčku učenci osnovne šole iz Bočne pri Gornjemgradu pod vodstvom priljubljene učiteljice gđc. Mare Majerholdove. Odtod se je nudil mladim izletnikom krasen razgled po spodaj ležeči Savinjski dolini. Gđc. učiteljica jim je ljubeznivo razlagala in tolmačila imena od tod vidnih vasi in krajev. Veselje je bilo poslušati mlade pevce, ki so zapeli lepo ubrane mladinske pesmi. Radostno razpoloženi so uživali mladi izletniki krasoto gorskih krajev, ki jim bo ostala v spominu tudi v bodoče dni.

Pameče pri Slovenjgradu. Na predvečer rojstnega dne dr. Korošca in tudi še 12. maja so veličastno zagoreli številni kresovi, ob katerih smo dali duška svojim srčnim slovenskim mislim. Ti majniški kresovi so klicali: Slovenci, da iz naših vrst prihajajo domovini možje kakor je dr. Korošec. Zato prepevajmo še zdaj na glas, da razlega se čez hrib in plan »Slovenec sem, tako je mati djala, ko me je dete pestovala.« Na mlaju, kateri je bil postavljen 1. maja pri naši podružnici sv. Ane, je plapolala narodna trobojnica. Tako tudi v

naših srcih plapolala ljubezen do te naše lepe rodne zemlje, kakor tudi do našega naroda.

Šmartno pri Slovenjgradu. Ravno zdaj bi imeli obhajati srebrno gostijo Ferdinanda Kaca in g. Marije, roj. Rogina. Pa je pred dvema letoma neusmiljena smrt raztrgala to srečno zvezo, ko je pobrala pridnega moža in skrbnega očeta. Šmartinčani se ga še sedaj spominjajo in molijo za njegov dušni mir na Homecu, kamor je tako rad zahajal s svojo družino, in pa v nadžupnijski cerkvi sv. Martina, za katero je preskrbel veliko, lepo slikano okno pri velikem oltarju in pa predvsem oltar presv. Srca Jezusovega s prekrasno električno razsvetljavo. Naj blagi mož večno plačilo zavživa v rajski luči svetih nebes!

Vojnik. Tukajšnja posojilnica je na zelo svečan način proslavila 60 letnico največjega slovenskega zadrugarja dr. Antona Korošca. Na slavnostni seji upravnega odbora je imel mnogozaslužni načelnik posojilnice g. Valentin Samec slavnostni govor, v katerem je označil pomen dr. Koroščevega delovanja za procvit in napredek slovenskega ljudstva. Po slavnostni seji se je poslal zelo prisrčen brzogajen pozdrav našemu največjemu zadrugarju in narodnemu voditelju dr. Korošču, združen z iskrenimi čestitkami ob njegovi 60 letnici.

Studenice pri Poljčanah. Dne 10. maja je umrl blagi, povsod priljubljeni mladenič Franc Švagan, čevljarski pomočnik v Celju, pri svojih starših v Hrastju, občina Modraže. V 16 letu svoje starosti se je šel učiti čevljarstva k obče znanemu mojstru g. I. Prevolsku v Celje. Največja sreča za njega, da je bil sprejet v strogo krščansko hišo. Ko je z najboljšim uspehom končal svojo učno dobo, je ostal tamkaj kot pomočnik do časa, ko ga je napadla neizprosna pljučna bolezen. Zdravniki so ga poslali v zdravilišče v Klenovnik pri Ivanecu na Hrvaškem, a bilo je prepozno. Njegovo že itak slabo zdravstveno stanje se je tako poslabšalo, da ga je zdravilišče v spremstvu njegovega očeta poslalo domov, kjer je tretji dan po prihodu vsled vnetja možganov končal svoje mlado življenje. Rajni Franc je bil strogo katoliškega mišljenja, že od njegovih staršev vzgojen v duhu Slomškovega. Ko je odhajal se učiti, mu je podaril oče Slomškovo knjigo: »Življenje srečen pot za mladeniče«. Pri tej priliki mu je rekel: »Beri rad to knjigo, drži se njenih naukov in ostal boš srečen; obvarovala je mene in bode tudi tebe.« Do svoje smrti se je držal te knjige. Bil je največji podpornik svojih staršev; bilo je treba samo namigniti in že je bilo par »golo-
bov« na pošti. Bil je, ko je še bil pri popolni zavesti, spreviden s svetimi zakramenti za umirajoče v sanatoriju. Dne 10. maja pa je udano v Gospodu zaspal. Naj mu sveti luč nebeška! Njegovim staršem, bratom in sestram naše sožalje!

Šmarje pri Jelšah. Cela naša obširna dekanijska s svojimi lahnimi, večinoma proti jugozahodu obrnjenimi griči je kakor nalašč ustvarjena za sadjerejo. Dopisi odtod so v sedanji težavni dobi, ko si ne moremo ne z živino in ne z vinom pomagati, na to že večkrat opozarjali in dregali tudi pri sadjarski podružnici k oživljanju njenega tozadevnega dela in strokovnega poučevanja. Pa kar še ni, se lahko zgodi. Ker pa, ljubi domačin, ravno sedaj nimaš časa za čitanje razprav in poslušanje dolgih poučevanj, si prilično vsaj oglej lepo urejene sado-
nosnike na primer v Šerovenc pri Fr. Vrešaku in še posebej pri Klemenc-Okroški, pa tudi na Belem, Bobovem in v Orehku. Rad sem se pomudil pri lepih nasadih Mat. Jech pri Sv. Tomažu, Fr. Kleina v Stranjah, Iv. Turk v Lešjah, Rajm. Ringer v Prelogah, Stoklas Jož. na

Dvoru, Pecko Ant. v Zadržah, pa še rajši pri Miha Baču pri Sv. Miklavžu, kateremu mlad nasad vedno več obeta pa tudi donaša, in pri Dečmanu v Senovici, ki ima poleg lepega sadonosnika tudi za naše kraje potrebno drevesnico. Veselil te bo tudi pogled na skrbno gojitev dreves okoli Sv. Roka. Vse je v najlepšem vremenu odcvetelo. Vsem sadjarjem želimo obilno blagoslova božjega. — V soboto pred drugo majniško nedeljo nam je v trgu štev. 1 umrla blaga gospa Viktorija Pogorevc, žena vpok. inšpektorja finančne kontrole. Bog ji daj večni mir, žalujočim domačim pa potrebne tolažbe! — Za Binkošti napovedan shod v Katoliškem domu se ni mogel vršiti. Zato bomo pa svoje ljube prijatelje in dobrotnike mnoge drugokrat in še posebej v bližnji prihodnosti v svojo popolnoma prenovljeno dvorano vabili k poučni besedi in razvedrilni zabavi in »še bomo luštni«.

Sv. Štefan pri Žusmu. Vinska razstava v Šmarju pri Jelšah je tudi nas zanimala. Šmarnice na tej razstavi nismo našli, pač pa kvalitetna vina, ki se kosajo z drugimi vinorodnimi kraji v Sloveniji. Odlikovanih je bilo pet s častno diplomom, in sicer naši znanci: g. Gajšek, ban. svetnik, Loka pri Žusmu, III. nagrado; g. Tepež, bivši major, IV. nagrado, Babna gora, Sv. Štefan. Nas veseli, da nismo zadnji. Lansko leto na konjski razstavi v Celju je dobil častno diplomom in prvo premijo 400 Din g. Anton Kramer, Babna gora, za petletno kobilo belgijske pasme. Čestitamo vsem odlikovancem. Ledeni možje so nam letos prinesli dosti snega in toče. Posebno Žusem in Virštanj sta mnogo trpela. Pred nedavnim je umrla mlada obče priljubljena gospodinja in posestnica Terezika Straže, stara 27 let, ki je postala žrtev materinstva. Mož se je mnogo trudil, da bi jo rešil z zdravniško pomočjo, pa je bilo zaman. Pokopana je bila ob veliki udeležbi ljudstva. Z ganljivimi besedami se je od rajne poslovil g. duh. svetnik. Svetila ji

Doraščajoči mladini nučimo zjutraj čašico naravne »Franz Josefove« grenčice, ki doseže radi tega, ker čisti kri, želodec in čreva pri ro in preizkušeno domače sredstvo in kozmetikum — Fellerjev blagodišeči Elsafluid, dečkih in deklicah prav znatne uspehe. V otroških klinikah se uporablja »Franz Josefova« voda že pri mali največ težko zagata-
nih bolnikih. »Franz Josefova« voda se dobi-
va pri vseh lekarnah, drogerijah in špecerij-
skih trgovinah.

večna luč! Možu in otročičem naše iskreno sožalje!

Sv. Ema — Pristava. Ko se je vrnila pomlad z vso svojo krasoto, se je naš dobri, miroljubni Pavličev štefan poslovil od svojih dragih ter okrepljen z zadnjo popotnico odšel tja, kjer cvete večna vigred. V življenju težko preizkušen, si je vendar s pomočjo pridne žene priskrbel lepo posestvo, zlasti se je rad pečal s sadje-rejo, kar priča vzorno urejen njegov veliki sadonosnik. Na praznik Kristusovega vnebohoda ga je spremila velika množica k zadnjemu počitku. Moški pevski zbor, ki je nalašč za to prišel iz Oplotnice, kjer je njegov sin nameščen kot poštni uradnik, pa mu je zapel ob grobu tužne žalostinke. Za slovo mu kličemo: Za težke dneve žalosti in trpljenja naj ti Večni da srečne dni vstajenja!

Razbor pri Slovenjgradu. V soboto, dne 14. maja se je bliskovito raznesla po občini žalostna novica, da je kruta smrt ugrabila dobro in pridno mater-gospodinj Marijo Šmon, po domače Elberčico, v 52 letu starosti. Pred šestimi tedni se je podvrgla v slovenjgraški bolnici težki operaciji, katero je sicer srečno prestala, a je pozneje nastalim komplikacijam podlegla 13. maja in tako je bilo vse moženo in zdravniško prizadevanje, da bi ji ohranili življenje, brezuspešno. Rajna je bila ena najboljših gospodinj, saj je vodilo dolgih osem let sama vse gospodinjstvo in sta potem, ko se je mož vrnil iz Amerike, kupila še eno posestvo. Bila je obče spoštovana žena in svojčas izvrstna cerkvena pevka. Kako priljubljena je bila, se je videlo ob njenem pogrebu, ko so iz cele župnije in celo iz Zavodnje in Podgorja prišli izkazati njej zadnjo čast, možu in sinovoma, kateri jo bodo težko pogrešali, pa sočutje. Že opoldne so se na njenem rojstnem domu, kamor so jo iz bolnice prepeljali, zbirali številni sorodniki, prijatelji in znanci, da jo sprejmo na njeni zadnji poti. Žalno spremstvo pa se je med potom in pri kapeli, kamor je šel g. župnik nasproti, pomnožilo ter je slednjič bila udeležba, kakor se je ne pomni že več let. Vsem, ki so pokojno v njeni težki boleznih obiskovali in tolažili ter vsem udeležencem pogreba, posebno cerkvenemu pevskemu zboru za žalostinke ob odprtem grobu, kakor tudi g. Ivanu Knezu za tolažilne poslovilne besede na njenem rojstnem domu, lepa hvala. Rajni naj sveti večna luč! Možu in sinovoma naše globoko sožalje! Na sedmini se je nabralo za domačo cerkev 100 Din in za novo bogoslovje v Mariboru 100 Din. Vsem darovalcem iskrena zahvala!

Čadram. Krasna si spomlad, polna lepote, svežosti, življenja! S pestrimi cveticami kra-siš, zaljšaš, razveseljuješ ta svet, pa tudi cvetlice trgaš in jih presajaš v nebeški vrt, da se tam razcvetejo v novo, večno srečno življenje. Tako si nam ljuba pobrala zal cvet, blagega našega Franceta Gošnik v njegovem 22. letu življenja. Venčani maj ga je vzel v nebeški raj. Bil je tri leta zvest služabnik mil. g. arhidijakona v Konjicah, navdušen član mladinskih organizacij, zvest otrok Marijin, vedno pripravljen za sodelovanje pri društvenih prireditvah, posebno na odru. Zdrav, postaven fant je šel k vojakom, prišel je revež pred kratkim z jetiko nazaj. Zavedal se je, da ni zanj več rešitve. Ni se bal smrti. Prejel je z veliko pobožnostjo ljubelega Zveličarja v sveti popotnici in bil pripravljen na odhod k svo-emu Bogu. Na sam binkoštni pondeljek je bilo posebno hudo. Mati bi rada šla k Mariji na Brinjevo goro, pa si ni upala pustiti umirajočega. »Le pojdite mati k Mariji,« ji reče dobri sin, »in prosite Marijo, da me reši!« Mati je molila v svetišču Marijinem za umirajočega sina, medtem je otrok Marijin bil že pri svoji

nebeški Materi. Pokopali smo dragega Fran-ceta 17. maja. Spremil ga je na zadnji poti domači g. župnik ob asistenci sosednega g. župnika iz Prihove. Domači župnik mu je v slovo spregovoril krasne poslovilne besede, ki so globoko segale v srce, in vsako oko je sol-zilo. Položili smo ga z belim cvetjem ozaljšan grob z željo in molitvijo, da ga Kraljica maj-nika sprejme v svoje naročje. Počivaj, dragi France, v božjem miru!

Moers-Meerbeck. Smrt kosí neusmiljeno. Umrla je vsled operacije na želodčnem raku gospa Sternad v starosti 48 let, doma iz Trži-ča na Dolenjskem. Preminul je po dolgi in mučni bolezní Tomaž Janšek, star 63 let, do-ma iz Št. Ilja pri Slovenjgradu. Po triletni hudi bolezní nas je zapustil zvesti član sv. Barbare in skrbni oče svoje družine g. Franc Hubad, star 56 let, rojen v Šmartnem pri Cerk-ljah. Imenovani je bil vedno naročnik sloven-skega katoliškega časopisja. Zapustila nas je članica Roženvenske bratovščine gospa Neža Konic, doma iz Gorjan pri Bledu, stara 57 let. Poslovila se je meseca aprila od svojih staršev in bratov ter sester Ljudmila Mlinarič in vsto-pila v samostan č. sester sv. Elizabete, v Fried-richtsburgu pri Muenstru. Zanimivo je bilo vi-deti družino ob slovesu, vsi so prejeli svete zakramente. Domači g. župnik je daroval sv. mašo v kapelici č. sester, radi pomanjkanja prostora je preskrbel v župnišču prenočišče in lepe darove, tudi neka drugoverska družina se je lepo izkazala. G. Jožef Mlinarič je doma iz Zabukovja pri Sevnici. Zahvaljuje se vsem, kateri so kaj pripomogli, posebno g. župniku Schoelingu in č. sestram. Omenjeni je tudi na-ročnik slovenskih katoliških časopisov. — V Oberhausen-Osterfeldu se poroči Marija Sedev-šič iz Rakeka z nemškim državljanom Vincen-cem Jamšek. — V Buer-Resse se poroči Hed-vika Kokalj iz Kresnic pri Litiji z nemškim državljanom Ivanom Turmenek. Čestitamo!

Vprašanja in odgovori.

J. K. v B. Nekdo je naročil pohištvo in obljubil les. Zdaj ga ni dal. Nekaj are pa je dal. Za-hteva, da mu jaz dam les. — Lesa dati niste dolžni. Pogodba velja, ako odstopi od nje, izgu-bi pač aro.

A. B. v P. Ali se lahko poroči oseba brez razlike spola po obredih rimsko-katoliške cerkve, katera oseba se je že pod obljubo zakona navezala na svojega bodočega zakonskega dru-ga, pa se ta oseba izneveri in prelomi obljubo brez tehtnega vzroka ter se hoče poročiti z drugo osebo, radi česar je prva oseba oškodo-vana na časti, ugledu in premoženju? — Ako je bila zaroka pravilna, potem tudi Cerkev za-hteva, da se preje zaroka razveljavi. V vsakem slučaju, ako je bilo splošno znano, da je z vami dogovorjen za zakon, imate pravico pred so-dnijo zahtevati odškodnino.

G. A. v K. Naša mlekarska zadruga je morala za pokojninsko zavarovanje nekega nastavljen-ca plačati nad 10.000 Din. Ali morajo člani na-čelstva to povrniti, če se izkaže, da to ni bilo potrebno? — Pisarniške in voditeljske moči v podjetjih, tudi v zadrugah morajo biti zavarovane pri Pokojninskem zavodu. Za vašega na-stavljenca je bilo treba najbrže plačati nazaj, da je toliko zneslo. Ako se izkaže, da zahteva po zavarovanju ni bila upravičena, tedaj bo Pokojninski zavod moral vrniti vplačila, niso pa tega dolžni plačati člani načelstva.

M. S. v Š. Ali je treba za denar mladoletnih plačevati tudi obresti? — Denar mladoletnih se mora itak naložiti v posebnih zavodih, in tam itak dobivajo obresti po 5%.

J. G. v M. v. Ali je tožljivo, če je časopis na-pisal, da je eden obsojen na izgubo častnih in državljskih pravic? — Kadar objavlja sodbo, tedaj ne. Če pa to znova in znova ponavlja, da

J. H. v V. Kako naj ustavim, ko mi posojil-nica hoče posestvo prodati? — Posojilnica dela to na zahtevo porokov, sama bi tega ne storila, ker je varna. Prosite, da se rubež preloži za pol leta, tedaj bo jesen, boste lažje prodali, ozi-roma plačali.

V. K. v G. R. Moje vino rjavi; ali moram vrni-ti aro? — Morate vrniti, ker ste prodali zdravo vino. Vino pa ozdravite kakor je razloženo v današnjem Gospodarju med gospodarskimi vestmi.

J. M. v R. Sem prevžitek in posestnik, ali moram plačati kuluk? — Dolžni ste plačati. Če je kuluk banovinski, ne bodo rubili, če ne morete plačati.

Fr. A. v R. Kako najbolje odstranim plevel pred hišo? — Odstraniti je treba korenine, to-rej najbolje, ako se toliko zemlje odvozi, kakor globoko segajo korenine. Nato navozite tja de-belejšega in po vrhu drobnega peska.

Isti. Kako pomnožim kislino v slabem jesi-lu? — Najbolje sproti z ocetovo kislino, ki jo dobite v prodajalni.

I. V. v Š. Na moj travnik ob deževju priteče voda in stoji na njem. Zato sem na svojem skopal jarek, da jo odvodim v graben. Sosed mi je ta graben zasul, češ, da bo potem stopila voda na njegovo. Ali sme? — Sosed nima pra-vice na vašem svetu kaj delati. Ako mu bo va-ša naprava res kedaj naredila škodo, tedaj bi se morda smel pritožiti. Najbolje pa je, da iz-vedete pravilno drenažo. Prosite v ta namen, če se izplača, da vam kmetijski referent pri sreskem načelstvu stvar pregleda.

Č. C. v V. Imam velikanski prevžitek, ga ne zmorem več. Kaj naj napravim? — Prijateljsko se pogovorite! Glede denarja vas mora sedaj pol leta čakati.

Novejše.

Grška Venizelova vlada je odstopi-la, ker se je širilo radi štednje z držav-nimi izdatki stavkovno gibanje med državnimi nameščenci. Prišlo bo ali do vlade narodne sloge ali do vojaške dik-tature.

Nova avstrijska vlada bo stopila pred parlament v petek, dne 27. maja. Novih volitev ni pričakovati tako naglo.

Belgijska vladna kriza je končana na ta način, da je zopet prevzel predsed-stvo prešnji šef vlade.

Japonska je dobila nacionalistično vlado, v kateri bodo imeli glavno bese-do vojaški krogi in narodnosocijalisti-čna stranka.

Iz ljubosumnosti je ustrelil zadnjo nedeljo na Rakeku pogranični kaplar Milič Ivano Gruden, sebe pa nevarno rani.

Osební avto, last mariborskega avto-izvoščeka E. Gorjaka, je 23. maja zgo-rel pred sanatorijem na Vurbergu. Ško-da znaša 145.000 Din in je delno krita z zavarovalnino.

Znameniti madžarski preoceanski letalec Endresz in njegov spremljeva-lec sta v nedeljo z aeroplanom smrtno ponesrečila v Rimu.

Št. IIj pri Velenju. Dne 29. maja po večernicah obiščejo igralci in tamburaši iz Št. Janža naše društvo in priredijo na našem odru igro »Repoštev«. Prijatelji, pridite, da si ob igri obnovimo tistega duha, ki je tako zelo potreben v hudih časih. Na svidenje!

Mala Nedelja. Gregorčičeva proslava, določena za dne 29. maja, se ne bo vršila.

Raznoterosti.

Zgodba iz Maroka. Sultan je ukazal prvemu ministru, naj izdela statistiko blaznežev in sestavi ob enem poimenski seznam vseh, ki jih je sprejel v statistiko. Vezir (ministrski predsednik) se je lotil dela in sestavil dolg seznam; na prvo mesto pa je vstavil ime svojega vladarja. Sultan je bil dobrodušen in je samo vprašal ministra, zakaj mu je prisodil tako odlično mesto med blazniki. »Vemogočni,« je dejal vezir, »prišel si v seznam zaradi tega, ker si pred dvema dnevoma zaupal dvema neznancema veliko vsoto, da bi nakupila konje v inozemstvu. Teh dveh ne bo nikoli več nazaj!« — Misliš? In če bi se vendar vrnila?« — »Tedaj,« je dejal vezir, »bom tvoje ime črtal ter vstavil na njegovo mesto imeni obeh neznancev.«

Mussolini se hoče ovekoveti. Mussolini hoče svoje ime ovekoveti tudi za poznejša stoletja, da bodo o njem govorili še pozni rodovi, kakor sedaj govore o nekdanjih rimskih cesarjih, katerih razna velikanska dela so nam ohranjena v razvalinah. Zato je začel Mussolini graditi velikanski sportni forum za italijansko mladino, katerega bo kratko imenoval »Forum Mussolini«. Forum se gradi v Rimu na desnem bregu Tibere in bo v kratkem dovršen.

O čem se razgovarjajo moški in ženske? Neki angleški dnevnik je razpisal razpravo o vprašanju, o čem se razgovarjajo moški in ženske. Na podlagi došlih odgovorov ugotavlja list, da se moški najčesteje pogovarjajo o sportu, potem o kupčijah, o možeh in dnevnih dogodkih. Šele na šestem mestu stoji obravnavanje žensk. Drugače ženske. One se pogovarjajo največ o moških, potem o oblekah in zabavah. Dnevni dogodki stoje pri njih šele na osmem mestu. Pri moških so na devetem mestu šale in dovtipi, o katerih ženske trdijo, da jih sploh ne delajo.

Opeko

střešno in zidno, zamenjam za drva.
Mejovšek, Maribor, Tattenbachova ulica 13
Telefon 2457. 683

Vse vrste blaga za obleke,

688

platno za perilo, železnino in okove za stavbe se kupi najugodnejše pri

Franc Kolerič,
trgovska hiša

Apače Apače.

Tovarna Stolov R. Lirzer

Cvetlična ulica 36.

Stole in mize za vsako potrebo. Za gostilno in vrt, tudi za preprodajo. Preizkušeno trpežni!
Najcenejši! 682

Cement

traverze, betonsko železo, žičnike, kose iz iste tovarne kakor Vulkan, brusne kamne in vso ostalo železnino kupite po jako nizki ceni pri
Franjo Vrabl, Ptuj. 637

MALA OZNANILA

V »Malih oznanilih« stane vsaka beseda Din 1.20. Najmanjša cena za oglas je 8 Din. Manjši zneski se lahko vpošljejo tudi v znamkah. — Upravništvo odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena znamka za Din 2.— za odgovor.

Upravništvo.

Golšo in razna obolenja žlez odstrani brez operacije zdravilna mineralna voda »St. Ignatius«. Pojasnila daje: Uprava Kostrivniške Slatine, pošta: Podplat štev. 1. 685

Služkinja, pridna in poštena do 28 let stara, ki zna kuhati in po možnosti šivati, se s 1. junijem skreje. Vprašati v trgovini V. Zorko, Sv. Benedikt v Slov. goricah. 684

Singer šivalni stroj za krojača in čevljarja, 15 let garancije, proda po ceni specialna mehanična delavnica Rupert Draksler, Maribor, Vetrinjska ulica 11.

Posestvo, devet oralov, in stanovanjsko hišo proda Prelec Anton, Selnica ob Dravi št. 7. 689

„Pobrigaj se za dober tek, prihranil boš si dragi lek!“

Glej, kaj pravi ljudski pregovor! Že to dokazuje, da so dober tek smatrali vedno za ključ dobrega zdravja. Dandanes pa je vsled slabe hrane ali vsled življenskih prilik kaj pogosti nered prebavnih organov, kar se predvsem pojavi v pomanjkanju teka, dalje — glavobolu, pritisku krvi v glavo, vzdigovanju, napetosti, krčih, studu do je-di itd.

Ako se taki pojavi zane-marijo, pride lahko do zelo težkih obolenj in težav. Pobrigaj se za dober tek, torej pomeni, da se mora dobiti dober tek, ako ga ni, in zato se priporoča močna Švedska tinktura »Elsa« (Švedske kapljice) lekarnarja Fellerja, ki vrhu tega, da je zelo tečna, fino aromatična pijača, zelo uspešno vpliva na delovanje prebavnih organov, in povzročuje v želodcu občutek prijetne svežosti zelo dobro vpliva na splošno razpoloženje in sposobnost za delo. — Dve steklenici Din 50.—, štiri steklenice Din 92.— ob enem z zavojnico in poštino pri lekarnarju **Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzatr št. 341.** — Lahko sredstvo za čiščenje »Elsa«-pilule (6 škatelj Din 30.—). Odobreno Minist. soc. pol. in nar. zdravja Sp. br. 509 od 24. III. 1932.

Pravo pot

do cilja Vam kažejo
naše cene:

Din 49.— Ia zložljiv vrtni stol
Din 12.— 1 kg perja
Din 98.— odeja
Din 25.— Ia slamnjača
Din 219.— modroce
Din 39.— šport-srajca
Din 15.— kapa
za kolesarje: plašč Din 49.—
zračnica Din 17.—
Ia zvonec Din 11.—
očale proti solncu Din 12.—
kompletna nogometna žoga Din 79.—
kopalne hlače Din 9.75
kopalna triko-obleka Din 25.—
damska svil. triko-kombineza Din 29.—
svilene reform-hlače Din 17.—
podveze za nogavice Din 8.—
12 komadov mesečnih vložkov Din 46.—
pas za vložke Din 6.50
kompl. garn. za novorojenčka Din 59.50
itd. itd. itd. 680

Ogromna zaloga in veleizbira vsega manufakturnega blaga

Prva gorenjska razpošiljalnica

Ivan Savnik, Kranj št. 88

Ilustr. katalog manufakture zastoj.

Sodarske pomočnike sprejme pri prosti hrani, stanovanju in perilu Fran Repič, sodar, Ljubljana-Trnovo. Nastop takoj. 681

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Podružnica: Celje

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno. 688

Za našo deco.

Guliver.

(Dalje.)

Moj gospodar ni dovolil nikomur, da bi se me dotaknil, ker se je bal, da me ne bi kdo ukradel. Da bi to preprečil, je postavil okoli cele mize klopi kakor nekako ograjo. Kljub temu bi me bil neki razuzdani fantič kmalu ubil. Vrgel je proti meni lešnik s tako silo, da bi bil ostal pri priči mrtev, če bi me bil zadel. Ta lešnik je bil velik kakor pri nas buča. Prav zadovoljen sem bil, ko so fanta nabili in nagnali iz sobe.

Ko je moj gospodar videl, da z mano dobro zasluži, je sklenil, da me bo kazal po vseh mestih. Tako smo se podali dne 17. avgusta 1703. leta, to je dva meseca po mojem prihodu, v prestolno mesto. Od naše vasi je bilo oddaljeno okoli tisoč kilometrov.

Gospodar in Glumadkliča sta sedla na konja. Ona je zopet držala leseno škatlo na svojih kolnih. Prepotovali smo na dan kakih dvesto kilometrov. Deklica me je često jemala iz škatle, da bi se navžil svežega zraka in si malce ogledal okolico. Medpotoma so me kazali v 18 velikih mestih, v mnogih vaseh in po bogatih hišah.

Šele dne 26. oktobra smo dospeli v prestolnico, ki se imenuje po njihovem jeziku Lorbrulgrup ali krona sveta. Moj gospodar je najel neko veliko dvorano blizu kraljevega dvora. Nato je dal moj nastop razglasiti po celem mestu. Pisali so o meni kakor o največjem čudu tega veka. Kazali so me desetkrat dnevno. Priučil sem se precej njihovem jeziku, razumel sem pa prav vse, kar so mi pravili.

To često nastopanje me je naposled tako zelo utrudilo, da sem si čez nekaj dni svoje zdravje povsem pokvaril. Moj gospodar pa ni dobil nikoli dosti denarja, vedno več se mu ga je zahotelo. Izgubil sem docela voljo za hrano, tako da sem bil kmalu le kost in koža. Gospodar je to dobro videl. Ker pa je mislil, da bom itak moral kmalu umreti, me je začel še bolj brezdušno izkoriščati.

II.

O meni je čula tudi kraljica. Ko me je videla, me je zahtevala od mojega gospodarja brez ozira

na ceno. On, misleč, da dalje kot mesec dni ne bom mogel živeti, me je proti dobremu plačilu rad dal. Zahteval je tisoč zlatnikov in jih je tudi takoj dobil. Prosil sem kraljico, naj vzame z mano vred tudi dobro Glumadkličo, ker je bila napram meni vsikdar blaga in je razumela vsako mojo potrebo.

Kraljica me je spravila v svojo torbico in me je nesla na dvor. Takoj je stopila do kralja. Bil je v svoji sobi za delo. Obraz je imel zelo resen in strog. V prvem trenutku me ni dobro videl, zato je resno pokaral kraljico, zakaj si onesnaži roke z kdo zna kako živaljo. Zato me niti ni hotel vzeti v roke. Kraljica pa me je postavila na noge ter mi je naročila, naj se kralju predstavim sam. Priklonil sem se in zmedeno izgovoril nekaj besed. Ali Glumadkliča, ki je dotlej stala pri vratih, je prosila, če sme pristopiti bliže, in je potem začela kralju pripovedovati vse, kar je vedela o meni.

Kralj je mislil najprej, da sem umetno napravljena lutka, ki jo je treba naviti, da koraka in dela. Ko pa je čul, da govorim, se je zelo začudil.

Kraljica je še istega dne naročila svojemu mizarju, naj izdela zame škatlo, ki mi naj bode soba, in sicer naj jo izdela tako, kakor mu bova to pokazala z Glumadkličo. Čez par dni mi je napravil mizar iz lesa razkošno in udobno sobo z vrati in dvema oknom. Strop je bil urejen tako, da ga je bilo lahko dvigniti. Od zgoraj so spuštali v sobo postelj, dva stola in omaro. Glumadkliča je vsakega jutra dvignila strop, vzela vse reči ven, jih očistila in prezračila. Zvečer je postavila vse spet na svoje mesto ter strop pokrila. Zidovi, strop in tla so bili obloženi z debelimi preprogami, to pa zato, da ne bi čutil sunkov, ko se vozim v vozu. Kraljica je še naročila, naj porabijo za mojo obleko tkanine od najtanjše svile. Kljub temu ta svila ni bila tanjša od našega kožuha. V začetku mi je bilo neprijetno nositi obleko od tako debele tkanine, ali polagoma sem se temu privadil.

(Dalje prihodnjič.)

Praktično.

V Ameriki se dobi, kakor znano, alkoholna pijača samo na podlagi zdravniškega recepta. Neki popotnik je moral na mali postaji par ur čakati. Rad bi bil kaj pil. Šel je v restavracijo in je vprašal natakarja:

»Ali morem tu dobiti malo žganja?«

»Da, v lekarni.«

Popotnik je tekkel v lekarno.

»Rad bi imel kozarec dobrega žganja.«

»Imate recept od zdravnika? Brez njega ne morete dobiti alkohola.«

»Kje pa dobim tu tak recept?«

»To ni težko, samo bolni morate biti.«

»Čutim, da mi je zelo slabo.«

»To še ni dovolj. Biti mora kaj pravega.«

»Kaj pa mi predlagate?«

»No, vidite, lahko bi se dali pičiti od kače. To ne boli in tudi ni nevarno.«

»Kje pa dobim tako kačo?«

Lekarnar mu je rekel na uho:

»V Cleveland ulici, zadnja hiša. Tam stane čevljar, ki ima tako kačo.«

»Hvala lepa!« je rekel popotnik in je brž poiskal čevljarja.

»Jaz bi hotel, da me vaša kača piči, pa hitro, ker nimam dosti časa.«

»Trenutek,« je rekel čevljar in je začel listati po umazani knjižici.

»Žal mi je, da vam ne morem ustreči, za štiri najst dni naprej je kača naročena noč in dan.«

Leteča trdnjava.

Francoska armada je dobila najnovejšo vrsto letal, katere vsled njihove najnovejše zgradbe imenujejo »leteče trdnjave«. Letalo je v resnici leteča trdnjava in je dolgo skoro 70 čevljev, široko pa okoli 10 čevljev. Oboroženo je z devetimi strojnimi puškami in poleg tega prevažajo 1000 funtov (500 kg) bomb. Kljub tej ogromni teži razvije letalo lahko hitrost do 15 milj na uro.

Medvedek.

(Povest v slikah.)

19. Orjak Miha se poda na pot.

Orjak Miha se poda na pot, da bi napadel Miška. V roki drži čarovniško palico. Pri odhodu pozdravlja brata. Za pasom ima torbo, v kateri je prehrana. Čarovniška palica mu govori: »Gospodar, dokler me boš držal v roki, bom storila vse, kar boš želel, bodisi dobro ali slabo.«

20. Zajca obvestita jazbeca.

Brata Hitri ter Brzi bežita liki veter. Med potjo srečata jazbeca in mu zaupata vse, kar sta videla, slišala in kar se je zgodilo. »Treba pohiteti Mišku na pomoč, ker mu gre za glavo. Ti poznaš okolico. Pridruži se nama in uveril se boš, odkod grozi nevarnost.« (Dalje sledi.)

Afrika v senci in luči.

Luč.

Dva in petdeset odstotkov zlata na svetu daje Afrika, 95 odstotkov dijamantov prihaja od tamkaj. Dijamanti so ravno najbolj Afriko razkrili. Leta 1871 so začeli izkopavati dejamante, in sicer v Kimberley jami. Farmerji, ki so poprej v onih krajih prodali posestva, so izkupili le par tisočakov, ker v resnici je bila posest vredna milijone in milijone, a podzemeljskih zakladov prvotni lastniki niso poznali. Dijamantna polja v Kamaqualandu, ki so bila odkrita pred štirimi leti, so vrgla v dveh letih dragocenih kamnov za bogznaj koliko milijonov. Največja dijamantna jama je pri mestu Pretoria. Ako se postaviš ob rob jame, vidiš delavce na dnu majhne kakor lazeče mravlje; trideset let so rabili, da so izkopali to na celem svetu najbolj globoko jamo. V teku 50 let, odkar so afriška dijamantna polja v polnem obratu, so izkupili njih lastniki za dragulje milijarde in milijarde.

Tudi afriška zlata polja predstavljajo vrednost kakor malo kje drugje na svetu. Razun zlata in dijamantov še hranijo tla Afrike razne druge zaklade, ki obetajo temu delu sveta najboljšo bodočnost. Gre predvsem za baker, katerega je polno v Rodeziji in te množine bakra že danes ogrožajo obstoj ameriških bakrenih rudnikov.

V Griqualandu so odkrili neizmerne zaloge mangana. Po deset tisoč ton mangan rude prepeljejo vsak teden iz omenjenega rudnika k morski obali po železnici. V Transvalu je mnogo dragocenega platina.

V Kenji pridelujejo kavo, v Rodeziji so neizmerno obsežne tobačne plantaže. Znameniti so tudi afriški kakao nasadi. V Transvalu cvetijo celi gozdovi oranž, ki dajejo zelo iskan sad. Bombaž uspeva tamkaj, kjer je bila pred leti še puščava, a jo je spremenila napeljava vode v najbolj rodovitna polja.

Senca.

Poleg daleč žareče luči mora biti tudi senca. Ena najbolj občutnih afriških nadlog so kobilice, o kojih množinskem pojavu mi Evropejci niti pojma nimamo. Kjer se spustijo afriške kobilice na zemljo, tamkaj je brezupno uničena celotna žetev. Lansko leto so izdali samo v okraju Kenja za pokončevanje kobilic težke milijone. V Egiptu so redne kolone, ki se pečajo z uničevanjem kobilic. Na tisoče delavcev izkoplje globoke jarke, da vlovijo kobilice v jarke in jih potem sežgejo s posebnimi metalci plamenov. Dognano je, da ta mrčes gnezdi v blatu reke Nil, se od tamkaj razleti po celi Afriki in zopet vrne nazaj proti Nilu.

Še hujša nadloga nego kobilice so takozvani moskiti (muhe), ki povzročajo rumeno mrzlico in malarijo. Proti ru-

meni mrzlici še ni zdravila in vsak tak bolnik je zapisan smrti. Po Afriki je iztrebila v ogromnih obsegih tse-tse muha vsako človeško in živalsko življenje. Pik te muhe povzroča smrtonosno spalno bolezen. Baš radi imenovane muhe je popolnoma uničena živinoreja v osrednji Afriki. Boj proti raznašalki dolgotrajne spalne bolezni je potekel doslej brezuspešno.

★

Čuden pozdrav. V nekem waleškem mestu na Angleškem so po občinskih volitvah hoteli posebno počastiti novozvoljenega župana in so v ta namen postavili lep slavalok. Na slavaloku je visel krasen venec in nad njim napis: »Zaslужil si je«. Na dan slavnostnega ustoličenja je pa divjal vihar, ki je odtrgal venec in ga odnesel kdove kam. Ko je korakal slavnostni sprevod pod slavalokom, je visela mesto venca na slavaloku le še precej debela vrva, nad katero se je blestel napis: »Zaslужil si je!« Pač malo čuden pozdrav.

Briandova duhovitost. Briand je bil znan po svojih duhovitih in strupenih medklicih. Ko je nekoč neki poslanec kritiziral nov predlog zakona, je začel svoj govor: »Ko sem prvokrat prečital besedilo zakona, sem mislil, da sem nor...« — »Kaj vam je vendar treba pripovedovati splošno znane stvari!« ga je s krepkim glasom prekinil Briand in govora je bilo konec.

Za hišo, vrt, ulico in šport samo trpežne in cene platnene čevlje „VIKTORIA“

CENA NA MALO

velikost 22—27 Din	24.-
velikost 28—34 Din	30.-
velikost 35—41 Din	38.-
velikost 42—46 Din	46.-

Dobijo se v vseh tozadevnih trgovinah.

Udobna fazona, elastična hoja.
V sivi, beli in črni barvi.
Domaš proizvod.

Prodaja na veliko:
SEMPERIT, ZAGREB
Nikolićeva 6—8.

Zahtevajte elegantne „Wimpassing“
čevlje za hojo in šport!

Nov vozni red

veljaven od 22. maja 1932

se dobi v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. —
Cena Din. 2.—.

Proda se lepo posestvo 26 oralov. Polane šte. 31, Reka-Hoče. 614

Mladenič na Francoskem išče službo za hlapca k konjem v mesto, ali na deželo k lesnemu trgovcu, ali pa na večje veleposestvo. Naslov v upravi lista. 674

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog znaša nad Din 100.000.000.—.
Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posesnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni davek
plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odteguje vlagateljem.

Na pljučih bolni

Več tisočev ozdravljenih!

Zahtevajte takoj knjigo o moji novi umetnosti hranjenja

Ki je že mnoge rešila. More se uporabljati v vsakem načinu življenja in pomore, da bolezen naglo premagamo. Nočno potenje in kašelj ponehata, telesna teža se zviša, a postopno poapnenje konča bolezen.

Resni moške

zdravniške vede potrjujejo odličnost moje metode ter jo radi priporočajo. Čim prej počnete z mojim načinom prehranjevanja, tem bolje.

Povsem zastoj

dobite mojo knjigo, iz katere boste lahko črpali mnogo koristnega. Ker znaša moja naklada za brezplačno odpošiljanje samo

10.000 komadov,

pišite takoj, da se boste tudi Vi lahko prištevali med njene srečne dobitnike. — Zbiralno poštno mesto: 675

Georg Fulgner, Berlin-Neukölln,
Ringbahnstrasse 24. Abt. 494.

Društva sv. Ane

(Marijanske kongregacije za žene) imajo zdaj edini in najboljši pripomoček v molitveniku:

Sveta mati Ana.

Cene od 32.— do 52.— D.

Pet različnih vezav.

**TISKARNA
SV. CIRILA, MARIBOR**

Naročite za fante,

ki se odpravljajo k vojakom, knjižico:

Moj tovariš.

Molitvenik za mladeniče in še zlasti za vojake.

Cena z rudečo obrezo 16 Din, z zlato obrezo 18 Din. Po pošti 1 Din več.

Tiskarna sv. Cirila, Maribor.

Vsak trgovec, obrtnik, gospodar, gospodinja — poseti

XII. Ljubljanski velesejem

4. — 13. junija 1932.

Zakaj? Ker nudi največji pregled vseh potrebščin v gospodarstvu, orientacijo cen blaga, polovično vožnjo na železnici, popust na parobrodih. 700 razstavljalcev, 40.000 m² razstavišča. Izdelki celokupne industrije, pohištvo, oficijelna razstava Poljske republike, higijenska razstava, razstava perutnine in kuncev, tujsko-prometna razstava, razstava Prijateljev prirode v stanovanju. Legitimacije po Din 30.— se dobe pri večjih denarnih zavodih, župnih in občinskih uradih, večjih postajah Dravske banovine in biljetarnah »Putnika«. Prenosišča preskrbljena. 676

Moški polčevlji, boks, trpežni Din 120.—, 128.—

Moški polčevlji, najfinejši boks, eleg. Din 155.—, 165.—

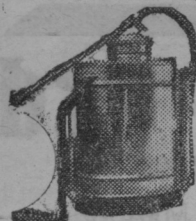
Klobuki oiroški Din 28.—, 38.—

Klobuki moški Din 52.—, 62.—, 75.—

Velika izbira oblek, perila, kravat, dežnikov, nogavic i. t. d. najceneje in solidno pri

Jakob Lah, Maribor, Glavni trg 2

Brizgalnice

za vinograde

ročni izdelek

po Din 400.—.

Jamstvo 5 let.

Lovro Tomažič • kotlar

Maribor, Sodna ul. 24.

Sode z vsebino 200 litrov po 40 do 50 Din oddajo tvornice »Zlatorog« v Mariboru. 618

Originalne

„VULKAN“-kose

ki so priznane najboljše, nudi po ugodnih cenah trgovina z železnino

Brenčič Anton. Ptuj,

Na drobno! 643 Na debelo!

Posnemalnik za smetano in maslo, nov, trdke Diabolo-Separator A. B., Stockholm, na prodaj! Cena nizka! Vpraša se na naslov: Dijaško semenišče, Maribor, Koroševa ul. 12.

Mostin, moštova esenca za napravo zdrave domače pijače se dobi v drogeriji Kauc-Wolfram, Maribor, Slovenska ulica. 635

Lepo posestvo v velikovškem okraju na Koroškem v Avstriji, ležeče ob državni cesti, čez 21 ha površine, redi se lahko okrog 15 glav živine, velik sadonosnik, gostilna z intenterjem, živina in gospodarski stroji z motorjem, vse skupaj za 50.000 šilingov s takojšnjim plačilom 10 do 20 tisoč šilingov. Posestvo leži na ravnini. Natančen naslov in podrobnosti se izve v upravi »Slov. gospodarja«. 677

Zavarovanje proti požaru in življenju posreduje Agentura Pichler, Ptuj, Vošnjakova 1. 686

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

F. Z. Z. N. Z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog nad 62.000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premičnim in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!